

Tilladelse til indvinding af råstoffer, Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille – udvidelse af Stenlille Grusgrav

Region Sjælland har den 24. april 2023 givet endelig tilladelse til at indvinde råstoffer på matr. nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune.

Tilladelsen har forud for afgørelsen været i partshøring hos myndigheder og naboer.

Gravearealet ligger i Saltofte graveområde. Arealet er på ca. 17,4 ha. Grusgraven skal efterbehandles til natur med sø. Region Sjælland har meddelt tilladelse til gravning under grundvand. Tilladelsen er givet efter råstoflovens¹ §§ 7 og 8.

Ansøgningen er blevet screenet efter bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)², § 21, og regionen har vurderet, at råstofindvinding på ovennævnte ejendomme ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet. Tilladelse til råstofindvinding er derfor gennemført, uden at der er udarbejdet en VVM-redegørelse.

Klagevejledning

Klageberettigede kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet inden 4 uger fra datoen for offentliggørelsen den 24. april 2023.

Der henvises desuden til klagevejledningen i tilladelsen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer.

² Lovbekendtgørelse nr. 4, af 3. januar 2023.

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille

Gældende indtil 23.04.2033

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i

Sorø Kommune

Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille

Dato: 24.04.2023

Sagsnummer EMN-2020-32339

REGION
SJÆLLAND

- vi er til for dig

Oversigt

Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille. Matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune

Sagsnummer EMN-2020-32339

Ansøger

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle		
Telefon:	28686330	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Indvinder

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle		
Telefon:	28686330	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Ejer

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle		
Telefon:	28686330	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	7
1.1	RÅSTOFLOVEN	7
1.1.1	Begrundelse	7
1.2	MILJØVURDERING (VVM)	7
1.3	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	8
2	AFGØRELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	9
2.1	VANDFORSYNINGSLØVEN	9
2.2	NATURBESKYTTELSESLØVEN	9
3	VILKÅR FRA REGION SJÆLLAND	10
3.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	10
3.1.1	Før indvindingen påbegyndes	10
3.1.2	Råstofindvindingen	10
3.1.3	Tilladte driftstider	12
3.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer	12
3.1.5	Materiel	15
3.1.6	Støv	15
3.1.7	Forebyggelse mod forurening	15
3.1.8	Geologiske interesser	16
3.1.9	Efterbehandling	16
3.1.10	Afslutning	17
4	VILKÅR FRA ANDRE MYNDIGHEDERNE	18
4.1	SORØ KOMMUNE	18
4.1.1	Vandforsyningsloven	18
4.1.2	Naturbeskyttelsesloven	19
5	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	21
5.1	ANSØGNINGEN	21
5.2	UDTALELSER	22
5.2.1	Høring af myndigheder og forsyningsselskaber	22
5.2.2	Partshøring af udkast til afgørelse	22
6	GRAVE - OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	24
6.1	GRAVEPLAN	24
6.2	EFTERBEHANDLINGSPLAN	24
7	REGIONENS VURDERING OG BEHANDLING AF SAGEN EFTER RÅSTOFLOVEN	25
7.1	RÅSTOFLOVEN	25
7.1.1	Råstofplanen	25
7.2	KOMMUNEPLAN OG LOKALPLAN	26
7.2.1	Driftstider	26
7.2.2	Støj	26
7.2.3	Støv	27
7.2.4	Forebyggelse mod forurening	27

7.2.5	Graveafstande og periferiskråninger	27
7.3	VANDFORSYNINGSIINTERESSER	28
7.4	BESKYTTELSE AF ARKÆOLOGISKE OG GEOLOGISKE INTERESSER	29
7.5	NATURBESKYTTELSE, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	29
7.6	SIKKERHEDSSTILLELSE	29
8	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	30
9	MILJØVURDERING (VVM)	31
10	HØRINGSSVAR PÅ PARTSHØRING	31
11	REGIONS SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	32
12	GENERELLE BESTEMMELSER	32
12.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE	32
12.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING	32
12.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE	32
12.4	ARKÆOLOGI UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	33
12.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	33
12.6	RETURJORD	33
12.7	AFFALD	34
12.8	ENTREPRENØRTANKE	34
12.9	JORDFORURENING	34
12.10	BYGGELOVEN	34
12.11	GRUNDVAND	34
12.12	DRÆN	34
12.13	DIGESVALER	34
12.14	LEDNINGSREGISTERET	35
12.15	TELELEDNINGER	35
12.16	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	35
12.17	INDBERETNING OM BORINGER.	35
12.18	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	35
12.19	RÅSTOFAFGIFT	35
12.20	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	35
13	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	36
13.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING	36
13.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE	36
13.2.1	Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen	36
13.3	ORIENTERING	37

1. Oversigtskort
2. Grave- og Efterbehandlingsplan
3. VVM-screeningsafgørelse
4. Afgørelse efter vandforsyningsloven (Sorø Kommune)
5. Afgørelse efter naturbeskyttelsesloven (Sorø Kommune)
6. Indledende høringssvar – Sorø Kommune
7. Indledende høringssvar – Museum Vestsjælland
8. Partshøringssvar

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

6

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 30. november 2021 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 40.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf de 32.000 m³ kan indvindes under grundvandsspejlet på i alt 17,4 ha, hvilket er angivet på vedlagte oversigtskort, bilag 1.

Den 22.08.2017 har Region Sjælland meddelt tilladelse til en årlig indvinding af 15.000 m³ sand, sten og grus på matr.nr. 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille. Tilladelsesarealet udgør ca. 8,5 ha. Tilladelsen er gældende indtil 01.09.2027. Ved ansøgning af 30. november 2021 søges om tilladelse til udvidelse og forlængelse af eksisterende tilladelse meddelt af Region Sjælland den 22.08.2017. Den ansøgte udvidelse omfatter 8,9 ha på matr. nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille. Det samlede tilladelsesareal udgør herefter 17,4 ha.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen (bilag 2) på vilkår, som er beskrevet i afsnit 3.1.9.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på 700.000 kr., jf. afsnit 7.6. Tilladelsen må først udnyttes, når sikkerhedsstillelsen er godkendt af Region Sjælland.

Tilladelsen er gældende i 10 år frem til xx.xx.2033, men må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til graveområde i Region Sjællands råstofplan 2020. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens § 3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit 7 og med de fastsatte vilkår kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

Nærmere beskrivelse af Region Sjællands behandling og vurdering af sagen fremgår af afsnit 7.

1.2 Miljøvurdering (VVM)

Region Sjælland har vurderet, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og har derfor truffet særskilt afgørelse om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering².

Afgørelse om ikke pligt til miljøvurdering (VVM) fremgår af bilag 3.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² LBK nr. 4 af 3. januar 2023. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

1.3 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt³ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens nærmere vurdering fremgår af afsnit 8.

³ BEK nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 2, og § 10, stk. 1.

2 Afgørelser fra andre myndigheder

2.1 Vandforsyningsloven

Sorø Kommune har den xx.xx.2023 meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til midlertidig grundvandssænkning som følge af den tilladte råstofindvinding på 32.000 m³ råstoffer under grundvandsspejlet og tilladelse til indvinding af 26.000 m³ grundvand årligt til grusvask og støvbekæmpelse.

Tilladelsen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.1.

Tilladelsen fremgår af bilag 4.

2.2 Naturbeskyttelsesloven

Sorø Kommune har den 08.03.2023 meddelt dispensation til indvinding af grus i en sø, som er beskyttet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 3.

Dispensationen er meddelt på vilkår, som beskrevet under afsnit 4.1.2.

Tilladelsen fremgår af bilag 5.

3 Vilkår fra Region Sjælland

3.1 Vilkår efter Råstofloven

3.1.1 Før indvindingen påbegyndes

- Der skal gives meddelelse til Region Sjælland om indvindingens påbegyndelse og afslutning.

3.1.1.1 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer af grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til naturformål. Grave- og Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i afsnit 6 og bilag 2. Vilkår for efterbehandling fremgår af afsnit 3.1.9.

3.1.1.2 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse fastsættes til 700.000. Region Sjælland fastsætter normalt sikkerhedsstillelsen til efterbehandling til natur- og søområder til 150.000 pr/ha, hvilket ville resultere i en sikkerhedsstillelse på 1.335.000 kr. Region Sjælland vurderer dog, at en eventuel akut efterbehandling ikke vil blive så omkostningstung som normalt, og har derfor vurderet, at en sikkerhed på 700.000 er tilstrækkelig. Ved vurderingen har regionen lagt vægt på, at størstedelen af den eksisterende grusgrav er færdiggravet og kræver ingen eller kun meget lidt efterbehandling. Endvidere er der lagt vægt på, at der er meget lidt overjord på arealet og kun et tyndt lag råstoffer over grundvandspejlet, hvilket giver lave skråninger og deraf mindre efterbehandlingsbehov.
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions- og garantiforsikringselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

3.1.1.3 Afmærkning

- Afmærkning af hver etape skal være aftalt med Region Sjælland før gravning påbegyndes på de respektive etaper.

3.1.2 Råstofindvindingen

3.1.2.1 Grave- og efterbehandlingsgrænser

- Der fastsættes 3 forskellige grænser for indvindingen. En grænse for indvinding under grundvand, en grænse for indvinding over grundvand, og en grænse for efterbehandlin-

gen. Gravegrænserne er fastsat/beregnet med udgangspunkt i de gravedybder, der er angivet i ansøgningen. Grænserne fremgår af skemaet herunder.

3.1.2.2 Skema over skråningsanlæg, grave- og efterbehandlingsgrænser

Afgrænsning	Efterbehandlingsgrænse (e) i meter	Gravegrænse til gravning over grundvand (meter)	Gravegrænse til gravning under grundvand (meter)
Matr.nr. 5l, 1g, 2i, 6b, 5m og 19	3	8	26
Matr.nr. 1b, 3f og 3i	0	13	23
Omkørselsvejen	3	8	26
Beskyttet vandløb	50	50	50

3.1.2.3 Aftale om gravning tættere på

- Efter aftale med ejer af naboejendomme kan der graves tættere på de respektive beboelsesbygninger end de fastsatte grænser. Aftalen skal godkendes af Region Sjælland og tinglyses, inden gravning tættere på de fastsatte grænser foretages.

3.1.2.4 Indskiftning

- Indskiftning kan kun ske, såfremt Region Sjælland meddeler tilladelse. I ansøgningen om indskiftning skal det dokumenteres, at skråningerne vil være stabile, og at der er materialer nok til efterbehandling.

3.1.2.5 Vilkår om adgangsvej

- Den eksisterende adgangsvej skal benyttes. For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

3.1.2.6 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven ikke uden godkendelse fra Region Sjælland anvendes andet end rene sten- og grusmaterialer. Tilkørte materialer skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen, medmindre materialerne kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.

3.1.2.7 Jord- og materialeoplag

- Materialeoplag samt oplag af afrømmet muld/overjord skal henlægges inden for det tilladte indvindingsområdes afgrænsning og med en maksimal højde på 5 m over omgivende/ikke gravet terræn.

3.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 7.00 - 13.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område. Reparation, opstart og afprøvning af materiel kan gennemføres fra kl. 06.00 (06.30) – 07.00, hvis støjvilkåret kan overholdes:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 16.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 07.00 – 13.00, dog ikke helligdage.
- Der må ikke foretages knusning om lørdagen.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. Region Sjælland kan i den forbindelse stille yderligere vilkår.
- Lastbiler må parkere i graven med motoren slukket fra en time før til en time efter de tilladte driftstider.

3.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

3.1.4.1 Støjvilkår

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

Grænseværdier for støj, baseret på Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 lørdag kl. 14.00 - 22.00 søn- og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00 Afvigelser af tidsmæssig de- finition af dag
8. Åbent land	55	45	40

3.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må ikke på noget tidspunkt i perioden kl. 6.00 - 7.00 være et støjniveau over 55 dB(A) ved boliger omkring graveområdet som følge af råstofindvindingsaktiviteterne.

3.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 8.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter håndtering af muld og overjord.
- Der accepteres et støjniveau på 70 dB(A) i tidsrummet 7.00 (8.00) - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med etablering og nedlæggelse af støjvolde samt terrænreguleringer af kortere varighed.

3.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede.

3.1.4.5 Udførelse af støjberegning

- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

3.1.4.6 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

3.1.4.7 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s^2 . Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Der kan maksimalt kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.

- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

3.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne. Ændringer, som medfører et øget antal maskiner eller mere støjende maskiner skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Regionen kan i denne periode stille supplerende vilkår.

3.1.6 Støv

- Virksomhedens indretning og drift må ikke give anledning til støvgener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Såfremt der konstateres væsentlige støvgener, skal virksomheden straks iværksætte og gennemføre de nødvendige støvbegrænsende foranstaltninger, således at generne minimeres.
- Der skal i nødvendigt omfang træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.
- På interne veje må der ikke køres med en hastighed over 20 km/t.

3.1.7 Forebyggelse mod forurening

3.1.7.1 Brændstof og olieoplag

- Al brændstof, olieoplag mv. anbringes i aflåselige tætlukkede containere i forsvarlig stand med en indbygget sump med dobbeltbund eller spildbakke, som skal kunne rumme 100 % af brændoftankens volumen eller indholdet af den største beholder af øvrige olie- eller kemikalieprodukter.
- Brændstof, olieoplag mv. skal placeres minimum 50 meter fra åben vandflade og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på 4 meter.
- Der må ikke benyttes eller oplagres olieprodukter kemikalier mv. til andet end råstofindvindingen.
- Transport af tanke skal ske forsvarligt, så der ikke opstår risiko for spild.
- Tanke og containere skal sikres mod påkørsel.

3.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

- Tankning, reparation, vask og parkering af kørende materiel skal foregå minimum 50 meter fra åbne vandflader og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på 4 meter.

Langsomt kørende samt svært flytbart materiel er undtaget ovenstående afstandskrav.

- Tankning, reparation/service, vask og parkering af læssemaskiner skal foregå på befæstet areal. Til sikring mod drypsspild skal anvendes sugemåtter eller lignende.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Ved tankning skal der anvendes sugemåtter eller lignende til drypspild.

3.1.7.3 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal være i forsvarlig stand med henblik på at undgå olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og reparereres.
- Når der graves under vandspejl skal der i/ved gravemaskiner findes såkaldte oliesokker – absorberende flydespærringer som udlægges i tilfælde af oliespild på vandfladen.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks og Region Sjælland kontaktes.

Affald skal håndteres jf. afsnit 13.7.

3.1.7.4 Egenkontrol

- Virksomheden skal have følgende oplysninger til rådighed og kunne udlevere dem til regionen ved forespørgsel:
 - o Påfyldningstidspunkt, type og mængde for brændstof og øvrige tilsætningsstoffer (AdBlue) på opbevaringstanke, både stationære og mobile. Dette omfatter også eksterne entreprenørers tanke.

3.1.7.5 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal.

3.1.7.6 Gødningsstoffer og sprøjtemidler

- Der må ikke anvendes gødningsstoffer og sprøjtemidler inden for det areal, der hidtil har været tilladelse til råstofindvinding. Forbuddet er gældende for det nye areal, så snart der fortages muldafrømning.

3.1.7.7 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding, eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

3.1.8 Geologiske interesser

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske elementer i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse elementer bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

3.1.9 Efterbehandling

Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes og afsluttes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.

- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Efterbehandlingen skal minimum udføres med periferiskråninger som beskrevet i afsnit 3.1.2.2. Efterbehandlingen kan påbegyndes fra efterbehandlingslinjen (e), der ligeledes er vist i skemaet.
- Efterbehandling skal være påbegyndt i én etape, før der påbegyndes indvinding i en ny etape. Region Sjælland skal underrettes før indvinding i ny etape påbegyndes.
- Der må ikke udlægges muld på sydvendte skråninger i forbindelse med efterbehandlingen. Udlæg af muld på det efterbehandlede areal skal så vidt muligt begrænses arealmæssigt.
- Søbredden skal gøres varieret f.eks. med udlæg af store sten og etablering af næs og vige. Sikkerheds- og lavvandszonen må ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Ved efterbehandling til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1:5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet. Undtaget er den periferiskråningen i den sydlige del af graven mod Sandlyng Å, som må efterlades stejl og sikkerheds- og lavvandszone.
- Søernes anlægges med så få snirkler som muligt, og brinkerne ud i søen anlægges med anlæg 1:3. Søen skal så vidt muligt være mere end 2 meter dyb.
- Der må ikke etableres øer i søerne.
- Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering, medmindre vejene kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Der må ikke udsættes eller fordres ænder, fisk eller andet i eller ved vandhuller og søer i råstofgraven.

3.1.10 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør og/eller senest den dato, hvor tilladelsen udløber.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

4 Vilkår fra andre myndighederne

4.1 Sorø Kommune

Sorø Kommune har truffet afgørelse efter vandforsyningsloven og naturbeskyttelsesloven. Afgørelserne med klagevejledning vedlægges som bilag 4 og 5. Sorø Kommune har endvidere oplyst til Region Sjælland, at den gældende nedsivningstilladelse meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven ikke skal revideres, jf. afsnit 4.1.3

4.1.1 Vandforsyningsloven

Følgende vilkår er fastsat af Sorø Kommune efter vandforsyningsloven:

Gyldighed

1. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.
2. Tilladelsen gælder i 10 år og udløber når råstoftilladelsen udløber. Ved bortfald af råstoftilladelsen bortfalder denne tilladelse også.

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning

3. Gravning under grundvandsspejl må ikke give anledning til påvirkning af vandmængderne i nærliggende vandløb, søer eller vådområder.
4. I forbindelse med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.
5. Der må årligt indvindes op til 32.000 m³ grus under grundvandsspejlet

Tilladelse til indvinding af overfladevand til grusvask og støvbekæmpelse

6. Der må indvindes op til 26.000 m³ overfladevand pr. år.
7. Pumpeydelsen må højst være 270 m³/time, i højst 3 timer dagligt og i højst 8 timer pr. måned.
8. For at forhindre fiskeyngel og lignende i at blive suget med vandet ind i anlægget, skal pumpen være forsynet med et korrosionsbestandigt filter med en spaltebredde på højst 5 mm og et samlet indsugningsareal på mindst 0,2 m², således at vandhastigheden ved filteret er højst 0,4 m/s.
9. Hvis indvindingsstedet skal flyttes til en anden sø, skal det nye sted være godkendt af Sorø Kommune før indvindingspumpe flyttes.
10. Det er tilladt at anvende op til 10 m³ vand ugentligt til støvbegrænsning af de interne veje. Der skal dagligt føres journal med anvendelse af vand til støvbegrænsning på de interne veje. Journalen skal indsendes til Sorø Kommune på forespørgsel eller ved tilsyn.

11. Vandforbruget skal måles ved hjælp af timetæller, som måler indvindingspumpens driftstimer. Vandforbruget skal opgøres hvert år pr. 31. december og indberettes til Sorø Kommune senest 1. februar det følgende år på den af kommunen anviste måde.
12. Registreringen af vandforbruget skal opbevares i mindst 10 år og på anmodning forevises myndighederne.
13. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

4.1.2 Naturbeskyttelsesloven

Følgende vilkår er fastsat af Sorø Kommune efter naturbeskyttelsesloven:

1. Gravningen i søen skal ske i samme rækkefølge, som beskrevet i udkast til graveplanen, som er vist i figur 2.
2. Efter råstofindvindingen må søbredderne i gennemsnit ikke være stejlere end 1:5 og ingen steder stejlere end 1:3 i intervallet fra kote 28,75 ned til kote 25,75 (højdekurver 2015 og 2019 viser vandspejl i kote ca. 27,75). Regionen kan fastsætte skærpede vilkår om hældninger.
3. Der må ikke udsættes ænder, fisk eller lignende.
4. Der må ikke fodres ænder eller andre dyr som findes i søen.
5. Hvis der plantes træer nær søen, skal disse på syd- og vestsiden plantes mindst lige så langt fra søbredden, som træernes forventede sluthøjde er
6. Der må ikke opsættes redhuse, hegn (dog undtaget kreaturhegn) eller lignende.

4.1.3 Miljøbeskyttelsesloven

Følgende vilkår er fastsat af Sorø Kommune efter miljøbeskyttelsesloven:

1. Vand fra grusvask må udelukkende ledes til det hertil indrettede nedsivningsbassin.
2. Der må ikke tilsættes stoffer til vaskevandet, hverken før, under eller efter vaskeprocessen.
3. Der må ikke ske overfladisk afstrømning af vandet eller fra nedsivningsbassinet til vandløb, søer, vandforsyningsanlæg, omkringliggende ejendomme eller lignende.
4. Der må ikke ske udledning af vandet gennem dræn eller afvandingsgrøfter til vandløb og søer.
5. Nedsivningsbassinet skal dimensioneres som beskrevet i ansøgningen (900 m³) og oprenses efter behov, således at dimensioneringen opretholdes.
6. Der må maks. ledes vand til nedsivningsbassinet i en 3 timers periode ad gangen og der skal herefter være henstand på 24 timer før tillædning genoptages.
7. Tilladelsen tidsbegrænses og udløber når tilladelsen til råstofindvinding udløber.

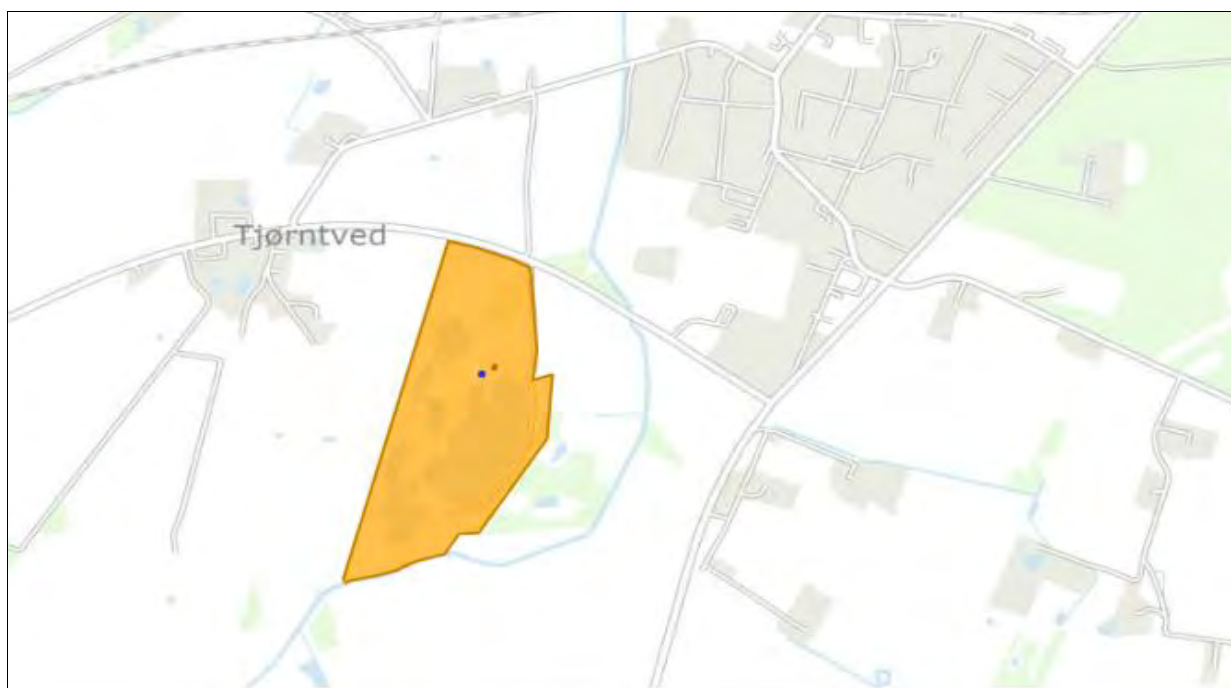
8. Der må først graves i de beskyttede søer, når råstofferne er indvundet på de øvrige arealer, som skal afgraves først som beskrevet i udkast til graveplanen (fig. 2 – i Sorø Kommunes afgørelse).
9. Graveperioden i hver sø skal gøres så kort som muligt.
10. Efter indvindingen må bredderne i gennemsnit ikke være stejlere end 1:5 og ingen steder stejlere end 1:3. over kote 26 (i VVM'en er vandspejlet i søerne bestemt til kote ca. 28). Regionen kan fastsætte skærpede vilkår om hældninger.
11. Der må ikke udsættes ænder, fisk eller lignende.
12. Der må ikke fodres ænder eller andre dyr som findes i søen.
13. Der må heller ikke udlægges foder, som ænder kan få fat i, nærmere end 15 meter fra søens bredzone.
14. Der må ikke opsættes redehuse, hegn (dog undtaget kreaturhegn) eller lignende.
15. Indvindingen i søerne skal afsluttes senest med udløbet af den gravetilladelse, som denne afgørelse er en del af.

5 Grundlag for tilladelsen

5.1 Ansøgningen

Region Sjælland modtog ansøgning fra Stenlille Grusgrav ApS den 30. november 2021. Ansøger anvender DJ Miljø & Geoteknik P/S som rådgiver. Ansøgningen blev indsendt gennem regionernes elektroniske ansøgningsportal RIT. Samtidigt med ansøgningen har ansøger vedlagt VVM-screeningsskema.

Ansøgningen er en udvidelse samt forlængelse af eksisterende råstofindvindingstilladelse meddelt den 22.08.2017. Tilladelsen af 22.08.2017 omfatter et samlet indvindingsareal på 8,5 ha på matr. nr. 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille og udgør et areal på 8,5 ha. Det ansøgte areal for den nye råstofindvindingstilladelse er beliggende på matr. nr. 1b, 3f og 3i, og udgør et areal på 8,9 ha. Det nye ansøgte areal fremgår nedenfor

- Der forventes årligt produceret 40.000 m³ sand-, grus- og stenmaterialer, heraf op til 32.000 m³ under grundvandsspejlet.
- Det søges om tilladelse til gravning indtil 2033.
- Indvindingen foretages med to gummigeder, en hydraulisk gravemaskine, slæbeskovl, transportbånd, traktor, vaskeværk, knuser samt tørsorteringsanlæg, jf. ansøgningen. Ansøger oplyser i ansøgningen, at på et senere tidspunkt kan der anskaffes andet materiel end det angivet i ansøgningen, men dette vil være mindre støjbelastende.
- Ved indvindingen anvendes en stationær brændstoftank, som kan rumme 5.900 l. Af ansøgningsmaterialet fremgår det, at der årligt forventes at blive brugt 200 l. hydraulikolie og 45.000 l. dieselolie, jf. ansøgningsmaterialet.
- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan dateret 9.11.2021 og revideret graveplan vedlægges.

5.2 Udtalelser

5.2.1 Høring af myndigheder og forsyningsselskaber

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Sorø Kommune
- Museum Vestsjælland
- Stenlille Vandværk
- Sorø Forsyningsservice A/S
- Cerius A/S
- TDC A/S
- Evida Syd A/S
- Fibia P/S
- Telia Danmark
- Global Connect

Vi har modtaget høringssvar fra Sorø Kommune og Museum Vestsjælland. Høringssvarene er vedlagt som bilag 6 og 7.

Region Sjælland har ikke modtaget høringssvar fra naboer vedrørende afgørelsen om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensvurdering, jf. afsnit 1.3 og afsnit 9.

VVM-screeningsafgørelsen der danner grundlag for afgørelsen er vedlagt som bilag 3.

5.2.2 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelse om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven⁴ udsendt i partshøring til:

- Stenlille Grusgrav ApS
- Sorø Kommune
- Museum Vestsjælland
- Stenlille Vandværk
- Sorø Forsyningsservice A/S
- Cerius A/S
- TDC A/S
- Evida Syd A/S
- Fibia P/S
- Telia Danmark
- Global Connect
- Dambrovej 3, 4180 Sorø
- Flinterupvej 3, 4180 Sorø
- Nyrupvej 76, 4180 Sorø
- Saltoftevej 2, 4295 Stenlille
- Saltoftevej 6, 4295 Stenlille
- Sorøvej 52, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 19, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 21, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 22, 4295 Stenlille

⁴ LBK nr. 433 af 22. april 2014. Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

- Tjørntvedvej 23, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 27, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 29, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 31, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 35, 4295 Stenlille

6 Grave - og efterbehandlingsplan

6.1 Graveplan

Graveplanen beskriver råstofindvindingen etapevis med det formål at sikre en optimal udnyttelse af råstofferne. Gravearbejdet er påbegyndt i henhold til den eksisterende råstofftilladelse, som blev meddelt i 2017. Den nye graveplan fremgår nedenfor.

7 Regionens vurdering og behandling af sagen efter råstofloven

7.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der efter § 3 foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Bestemmelsen er en udtømmende opregning af de hensyn og interesser, der skal vurderes og afvejes ved en afgørelse af, om der kan meddeles tilladelse til råstofindvinding, og på hvilke vilkår indvindingen i givet fald skal foregå. Spørgsmål om livskvalitet og ejendomsværdiforringelse indgår ikke i den afvejning, der kan foretages efter råstofloven.

7.1.1 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstofloven interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Råstofindvinding skal som altovervejende hovedregel foregå i de områder, som er udlagt hertil i råstofplanen, medmindre der er særlige grunde til at fravige dette. En afvejning af hensynene i råstoflovens § 3 på baggrund af de konkrete forhold kan dog føre til, at der ikke kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i et udlagt graveområde, eller at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding uden for de udlagte graveområder.

Gravearealet er beliggende i Saltofte Delområde i Sorø Kommune, som ifølge råstofplan 2020 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet med mindre hensyn til andre interesser taler afgørende imod. Indenfor råstofplanens udlagte graveområder tillægges indvinding af råstoffer særlig vægt i regionens samlede afvejning.

Råstofplanen indeholder en række retningslinjer, som der skal tages hensyn til i forbindelse med behandling af råstofansøgninger. Af retningslinjerne fremgår det bl.a.:

- at indvindingen af råstoffer skal foregå så bæredygtigt som muligt, hvilket betyder at forekomsten i en aktiv råstofgrav skal udnyttes fuldt ud,
- at råstoffer under grundvandsspejlet skal så vidt muligt indvindes med det formål at reducere den samlede effekt på landskabet, og at behovet for råstoffer dækkes fra færrest mulige råstofgrave,
- at der lægges vægt på, at efterbehandling af søer i råstofgrave og de nærliggende omgivelser vil danne grundlag for en så varieret natur som muligt.

7.2 Kommuneplan og lokalplan

Et område omtrent 200-400 meter mod øst fra det ansøgte areal, er i henhold til Sorø Kommunes kommuneplanramme udlagt til erhvervsformål af let industri, lager-og værkstedsvirksomhed. I VVM screeningen for nærværende ansøgning er der taget højde for kommuneplanrammen. Region Sjælland har vurderet af kommuneplanrammen ikke har en påvirkning på kort sigt, da området ikke er lokalplanlagt eller byggemodnet.

7.2.1 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i graven, er meddelt jf. det ansøgte. Regionen vurderer, at der ikke i sagen fremgår oplysninger der giver anledning til at begrænse de ansøgte driftstider. Blandt andet vurderes de vejledende støjvilkår at kunne overholdes indenfor de ansøgte driftstider.

7.2.2 Støj

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat en række vilkår for at imødegå støjgener for de omkringboende, herunder i forhold til lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Der er bl.a. fastsat vilkår indeholdende grænseværdier for råstofgravens eksterne støjniveau samt vilkår om pligt til støjmåling/støjberegning, hvis tilsynsmyndigheden har en begrundet mistanke om, at støjvilkårene ikke overholdes. Der er endvidere fastsat vilkår om metoden til udførelse af støjberegninger, og vilkår om grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.

Støjvilkårene fremgår af afsnit 3.1.4.

Det ansøgte areal er vurderet til at være omfattet af områdetype 8 – ”Åbent land”, jf. vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, ”Ekstern støj fra virksomheder”. Af vejledningen fremgår det, at fastsættelse af støjgrænser for denne områdetype skal ske efter en konkret vurdering. En virksomhed, der påfører omgivelserne en væsentlig støjbelastning, bør ikke placeres i det åbne land, medmindre det er den eneste naturlige placering af virksomheden, blandt andet råstofindvindingsvirksomheder, der i højere grad er bestemt af de geologiske forekomster end støjhensyn.

Som udgangspunkt ved den konkrete vurdering i forbindelse med fastsættelse af støjgrænser er Miljøstyrelsen af den principielle opfattelse, at vilkår om støj fra grusgrave bør fastsættes med udgangspunkt i Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984, ”Ekstern støj fra virksomheder”, områdetype 3 - ”Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder”.

Ansøger har i ansøgningen vedlagt støjberegningen, som blev foretaget i forbindelse med tilladelsen som blev meddelt i 2017. Derfor er der for den nye ansøgning tale om en ”genbrugt” støjberegning. Regionen har i denne forbindelse lagt vægt på, hvorvidt udvidelsen vil medføre en væsentlig afvigelse af støjgrænserne. Det er Region Sjælland vurdering, at udvidelsen ikke medfører en overskridelse af støjgrænserne. Region Sjælland har hertil lagt vægt på, at der anvendes samme maskiner. Derudover oplyser ansøger, at der er indkøbt nyt tørsorteringsanlæg samt stakketransportør som er væsentligt mere støjsvagt end det gamle anlæg. Region Sjælland lægger i denne henseende også vægt på, at VVM redegørelsen, som blev udarbejdet i forbindelse med tilladelsen fra 2017, dokumenterer at støjgrænserne overholdes.

7.2.3 Støv

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat vilkår til støvdæmpende foranstaltninger ved driften i graven. For at mindske risiko for støvdannelse i forbindelse med kørsel internt i graven har regionen fastsat hastighedsbegrænsning på kørsel inden for indvindingsområdet. Denne hastighedsbegrænsning er gældende for både kørende materiel, der anvendes til indvindingen, samt eksterne transportører, der kører inden for det tilladte indvindingsareal. Det er indvinders ansvar, at eksterne transportører er bekendte med hastighedsbegrænsningen i grusgraven.

Region Sjælland vurderer samlet, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige til at begrænse oplevede støvgener for de omkringboende.

7.2.4 Forebyggelse mod forurening

Vilkår til forebyggelse af forurening har til formål at mindske risiko for forurening af jord og grundvand, blandt andet ved at sikre at eventuelle spild eller uheld begrænses på bedste vis. Således skal det også ved vilkår sikres, at eventuelt spild f.eks. i forbindelse med brud på olie- eller brændstofslinger kan opsamles hurtigst muligt, hvorfor opsamlingsmateriel skal være tilgængeligt.

Samtidig skal det sikres, at der er mindst mulig risiko for påvirkning af f.eks. grundvandssøer eller andre overfladeberørte recipienter ved et eventuelt spild fra både brændstoftanke, tanke med øvrige tilsætningsstoffer samt affald, hvorfor der fastsættes en sikkerhedsafstand fra åbne vandflader m.m. til f.eks. parkering eller placering af tankanlæg.

Det vurderes, at vilkårsfastsættelse i forhold til forebyggelse af forurening sammen med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet vedrørende forebyggelse mod forurening af jord og grundvand, er tilstrækkelige.

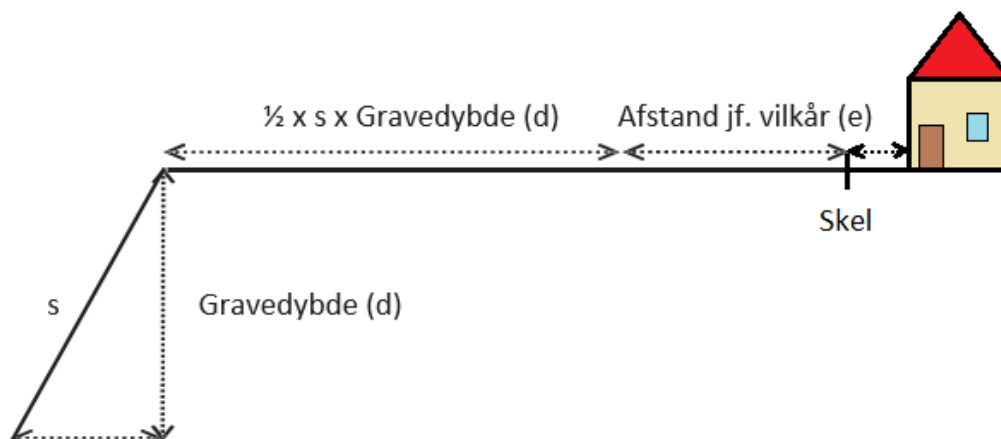
7.2.5 Graveafstande og periferiskråninger

Efter råstoflovens § 10 skal regionen i en råstoftilladelse bl.a. fastsætte vilkår, der tager sigte på at begrænse de miljømæssige gener fra indvindingen, herunder kan regionen fastsætte vilkår om regulering af gravearbejdet. Derudover er formålet med at fastsætte graveafstande er bl.a. at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler. De fastsatte grænser for indvindingen består både af en efterbehandlingsgrænse og en gravegrænse for hhv. indvinding over og under grundvandsspejl, som fastsættes i forhold til grænserne for det samlede indvindingsareal. Derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skråninger må være.

Efterbehandlingsgrænsen (e) definerer en sikkerhedsafstand, hvor der må ske efterbehandling til. Udenfor efterbehandlingsgrænsen må der ikke foretages nogen former for gravning/råstofindvinding/efterbehandling. Gravegrænsen (G0) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding over grundvand. Mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen må der kun ske efterbehandling. Gravegrænsen (Gu) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding under grundvandsspejl (gvs)

Efterbehandlingsgrænsen (e) og det maksimale skråningsanlæg (s) ved efterbehandling varierer alt efter vurdering af de interesser, der skal varetages. Gravegrænsen beregnes på baggrund af efterbehandlingsgrænsen (e), det maksimale skråningsanlæg (s) og gravedybden (d) ud fra formelen herunder:

- Go: Graveafstand over gvs fastsættes efter formlen: $Go = e + \frac{1}{2} * s * d$
- Gu: Graveafstand under gvs fastsættes efter formlen: $Gu = e + s * d + 13$ (lavvandzone)

Der er fastsat følgende afstande til efterbehandlingsgrænsen (e) og maksimale skråningshældning ved efterbehandling:

- 3 meter mod skel til matr.nr. 5L, 1G, 2E, 6B, 5M og 19 med anlæg 1:2
 Der tillades kort afstand og en stejlere hældning mod disse ejendomme, da arealerne er udlagt til råstofgraveområder, og regionen forventer at der på et senere tidspunkt vil ske råstofindvinding på disse arealer. En stejl ubehandlet skråning vil lette en senere gennemgravning af skel og sikre den bedste udnyttelse af råstofferne.
- Gennemgravning til matr.nr. 1B, 3F og 3I med anlæg 1:2.
 Den fastsatte afstand og skåningshældning ved efterbehandling er fastsat for at sikre, at råstofindvindingen ikke kommer så tæt på naboejendommen, at der er risiko for skred over skel.
- 3 meter til Omkørselsvejen med anlæg 1:2. Afstanden er fastsat på baggrund af bestemmelser i vejloven.
- 50 meter til skel til matr.nr. 1A og beskyttet vandløb med anlæg 1:2 (jf. kommunens anbefaling). Den sydlige skråning kan efterlades lodret.
 Afstanden til § 3 området fastsættes for at sikre mod, at råstofindvindingen under grundvand ikke medfører sænkning af vandstanden i § 3 området og deraf mulig påvirkning af tilstanden.

7.3 Vandforsyningsinteresser

Der er fastsat vilkår for opbevaring af tanke, påfyldning, reparationer m.m., hvilket yderligere mindsker risikoen for forurening.

Region Sjælland stiller vilkår om permanent forbud imod gødning og brug af pesticider/sprøjtemidler på indvindingsarealet af hensyn til sikring af grundvandet samt nærliggende recipienter (f.eks. vandløb, søer mv.). Ved råstofindvindingen fjernes det øverste muldlag/overjord og selve råstofferne (sand/grus/kalk/kridt), hvilket øger grundvandets sårbarhed overfor forurening.

Det er samlet vurderet, at der ikke er væsentlig risiko for forurening eller påvirkning af grundvandet ved den tilladte råstofindvinding med de stillede vilkår. At der er tale om område med særlige drikkevandsinteresser, er ikke til hindring for, at der indvindes råstoffer, jf. det ansøgte.

7.4 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

Der er i forbindelse med regionens sagsbehandling indhentet udtalelse fra Museum Vestsjælland. Udtalelse er vedlagt i bilag 7.

I deres udtalelse bemærker Museum Vestsjælland, at der ikke er bevaret væsentlig arkæologi i den eksisterende grusgrav, men at der kan være bevaret væsentlig arkæologisk information på arealet til udvidelse mod nord.

Af hensyn til beskyttelse af geologiske, videnskabelige og undervisningsmæssige interesser er der vilkår om, at regionen kan forlange særligt værdifulde geologiske profiler bevaret i grusgravens periferi, hvis sådanne profiler blotlægges undervejs i indvindingsforløbet.

7.5 Naturbeskyttelse, landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Hensyn vedr. Natura 2000 og bilag IV-arter er beskrevet i afsnit 8 nedenfor.

I forhold til landskabelige værdier har Region Sjælland ud fra tilsyn samt vurdering af området indsat vilkår for blandt andet efterbehandlingen. Indvinding af grus er en irreversibel proces, hvorfor der vil blive en påvirkning af landskabskarakteren. De overordnede vilkår for efterbehandlingen, hvor det præciseres, hvordan efterbehandlingen skal foretages, har til hensigt at mindske den visuelle påvirkning af arealet efter endt indvinding og samtidig tage hensyn til naturmæssige interesser.

Samtidig er det i vurderingen medtaget, at der tidligere er foretaget indvinding af råstoffer i området.

Der er fastsat vilkår om forbud mod udsætning og fordring af ænder, fisk eller andet i eller ved vandhuller og søer i råstofgraven. Begrundelsen for dette vilkår er, at der med udsætning og fodring vil ske en øget tilførsel af næringsstoffer til søer/vandhuller, som vil forringe vandkvaliteten og søernes tilstand, der i råstofgrave oftest vil være naturligt næringsfattige. Søer og vandhuller etableret i råstofgraven vil desuden være grundvandsfødte, hvorfor næringsstofpåvirkning som følge af udsætning og fodring vil give en direkte påvirkning af grundvandet.

7.6 Sikkerhedsstillelse

Formålet med at fastsætte vilkår om sikkerhedsstillelse er, at sikre at myndigheden har en fornøden økonomisk sikkerhed for at gennemføre efterbehandlingen på arealet, såfremt der opstår en situation hvor indvinder går konkurs eller der opstår en anden situation, som kan sidestilles hermed. Region Sjælland vurderer, at det eksisterende sikkerhedsbeløb på 700.000 kr. er tilstrækkeligt. I den eksisterende grav er store dele færdiggravet og uden væsentligt efterbehandlingsbehov pga. stort søareal og lave skrænter. På det nye areal er mængden af overjord og højde over grundvandsspejl begrænset, hvilket også begrænser udgiften til efterbehandling.

8 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding på land er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1, og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Habitatbekendtgørelsens § 10 implementerer dele af habitatdirektivets artikel 12.

Bilag IV-arter er beskyttede både i og uden for Natura 2000-områder. Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "net- værk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved vurderingen af, om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Vurderingen af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter kendskab til bl.a. arternes forekomster, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Det følger således af habitatbekendtgørelsen, at regionen ved behandlingen af en sag om tilladelse til råstofindvinding efter råstofloven er forpligtet til bl.a. at vurdere, hvorvidt projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Regionens vurdering af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter derfor kendskab til bl.a. arternes forekomst, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Regionen vurderer, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-område væsentligt⁵ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Region Sjælland har i vurderingen taget udgangspunkt i artsdata fra den statslige miljøportal samt vurderet det konkrete ansøgte areal i forhold til den ansøgte råstofindvinding og dets mulige påvirkning af nærmeste Natura 2000-område samt bilag IV-arter.

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at ville påvirke Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag grundet afstanden til Natura 2000-området på ca. 4 kilometer.

Særligt i forhold til bilag IV-arter er der konstateret flere arter, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Der er tale om flere arter af flagermus samt strandtudse.

Strandtudse er konstateret i flere af de mindre søer i graveområdet og er afhængig af råstofgravningen, da denne aktivitet skaber og opretholder yngle- og rastepladser for tudserne. Strandtudsens er indvandret til de små søer mod vest på arealet. For at beskytte strandtudsens yngle- og rasteområde opretholdes to af de mindre, lavvandede søer, så strandtudsens kan yngle uden at være truet af fiskebestandene, som findes i de større søer.

Flagermusenes beskyttelse omfatter, at der ikke må ændres på deres yngle- og rastepladser. Endvidere må deres fourageringsområder ikke påvirkes i en negativ retning, der kan påvirke bestanden.

BEK nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1 og 2, § 7, stk. 3, nr.1, § 7, stk. 13, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 1.

Der er ikke konstateret yngle- og rastepladser for flagermusene i graveområdet. Sø-arealerne fungerer som fourageringsområder for flagermusene, og da de opretholdes under indvindingen og endvidere udvides, vurderes der ikke at være en negativ påvirkning af flagermus ved indvindingen.

9 Miljøvurdering (VVM)

En ansøgning om råstofindvinding skal behandles efter ”Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)”, idet indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet⁶. Ansøger har udfyldt et screeningsskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt. Region Sjælland har ved VVM- screeningsafgørelse af 06.02-2023 afgjort, at dette projekt ikke kræver udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport.

10 Høringssvar på partshøring

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 5.2.2.

Høringssvar er vedlagt i bilag 8.

Sorøvej 52, 4295 Stenlille har den 31. marts 2023 afgivet telefonisk høringssvar. Vedkommende henviser til kortmateriale på afgørelsens side 11 og oplyser i den forbindelse, at han har en tinglyst vejret henover matr.nr. 51. Han er nu bekymret for, hvorvidt der vil ske bortgravning af vejen. Ansøger har overfor Region Sjælland oplyst, at man efterfølgende har været i dialog med vedkommende og for sikret, at vejretten ikke berøres af råstofindvindingen.

TDC A/S har den 30. marts 2023 afgivet høringssvar via e-mail. Det oplyses heri, at TDC A/S ikke har indvendinger mod projektet dog under forudsætning af, at omkostninger forbundet med en eventuel kabelomlægning som følge af den ændrede arealanvendelse i sidste ende afholdes af indvinder. Region Sjælland bemærker hertil, at spørgsmålet om fordeling af omkostninger ved kabelomlægning er et privatretligt forhold, som regionen ikke kan regulere med hjemmel i råstofloven.

Ansøger har den 29. marts 2023 afgivet høringssvar via e-mail. Det oplyses heri, at man ikke har bemærkninger til afgørelsesudkastet bortset fra, at vilkår meddelt efter miljøbeskyttelsesloven bør fremgå af tilladelsen. Region Sjælland har efterfølgende indsat de pågældende vilkår.

Evida Service A/S har den 24. marts 2023 afgivet høringssvar via e-mail. Der henvises heri til, at Evida på matr.nr. 8v. m.fl. Stenlille Markjorder har en naturgas stålfordelingsledning liggende, som er sikret ved tinglyst servitut. Denne servitut medfører en række begrænsninger i arealanvendelsen. Evida A/S kan således acceptere tilladelsen til udvidelsen af graveområdet under en række betingelser. Region Sjælland bemærker hertil, at håndhævelse af servitutforpligtelser med henblik på sikring og opretholdelse af ledningsanlægget er et privatretligt spørgsmål, som regionen ikke kan regulere med hjemmel i råstofloven.

⁶ LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

11 Regions Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og fundet, at der ud fra ovenstående vurderinger og med de nævnte vilkår, som er fastsat i afsnit 3 kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

12 Generelle bestemmelser

12.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

12.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁷ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland. Regionen beder i den forbindelse om en udtalelse fra Sorø Kommune, inden godkendelse af den udførte efterbehandling.

12.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet kan også ske ved brug af drone. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

⁷ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

12.4 Arkæologi under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁸.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

Uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til museet.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

12.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

12.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁹.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52.

⁸ LBK nr. 358 af 8. april 2014. Bekendtgørelse af museumsloven.

⁹ LBK nr. 282 af 27. marts 2017. Bekendtgørelse af lov om forurenede jord.

12.7 Affald

Olieaffald skal op- og indsamles med henblik på regenerering. Denne forpligtigelse skal opfyldes ved at indgå aftaler med virksomheder, der indsamler olieaffald med henblik på regenerering til baseolie¹⁰.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

12.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹¹ og ADR reglerne¹².

12.9 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

12.10 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

12.11 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

12.12 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Sorø Kommunen som vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

12.13 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skråninger, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

¹⁰ BEK. nr. 2512 af 10. december 2021. Bekendtgørelse om affald, § 67.

¹¹ BEK nr. 1257 af 27. november 2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹² BEK nr. 828 af 10. juni 2017. Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

12.14 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹³.

12.15 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovbekendtgørelse om graveadgang¹⁴ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

12.16 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

12.17 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

12.18 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

12.19 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

12.20 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

¹³ BEK nr. 1473 af 17. december 2019. Bekendtgørelse om registrering af ledningsejere mv.

¹⁴ LBK nr. 845 af 21. august 2019. Bekendtgørelse af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

13 Offentliggørelse og klagevejledning

13.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding med tilhørende andre afgørelser fra Region Sjælland vil blive offentliggjort den 24.04.2023 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelserne kan påklages inden 4 uger fra de er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

13.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

13.2.1 Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen

Regionens afgørelse om tilladelse til råstofindvinding og evt. vurderinger efter miljøvurderingsloven¹⁵ eller habitatbekendtgørelsen¹⁶ om internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede dyre- og plantearter kan påklages efter bestemmelserne i råstofloven.

¹⁵ LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

¹⁶ BEK nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. råstoflovens § 16, stk. 7. Ved rettidig klage efter råstoflovens § 13, stk. 1, må tilladelsen tidligst udnyttes, når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i klagesagen eller har truffet afgørelse om, at tilladelsen kan udnyttes på trods af klagen, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1, og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 (ved samtidig miljøvurdering). Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

13.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

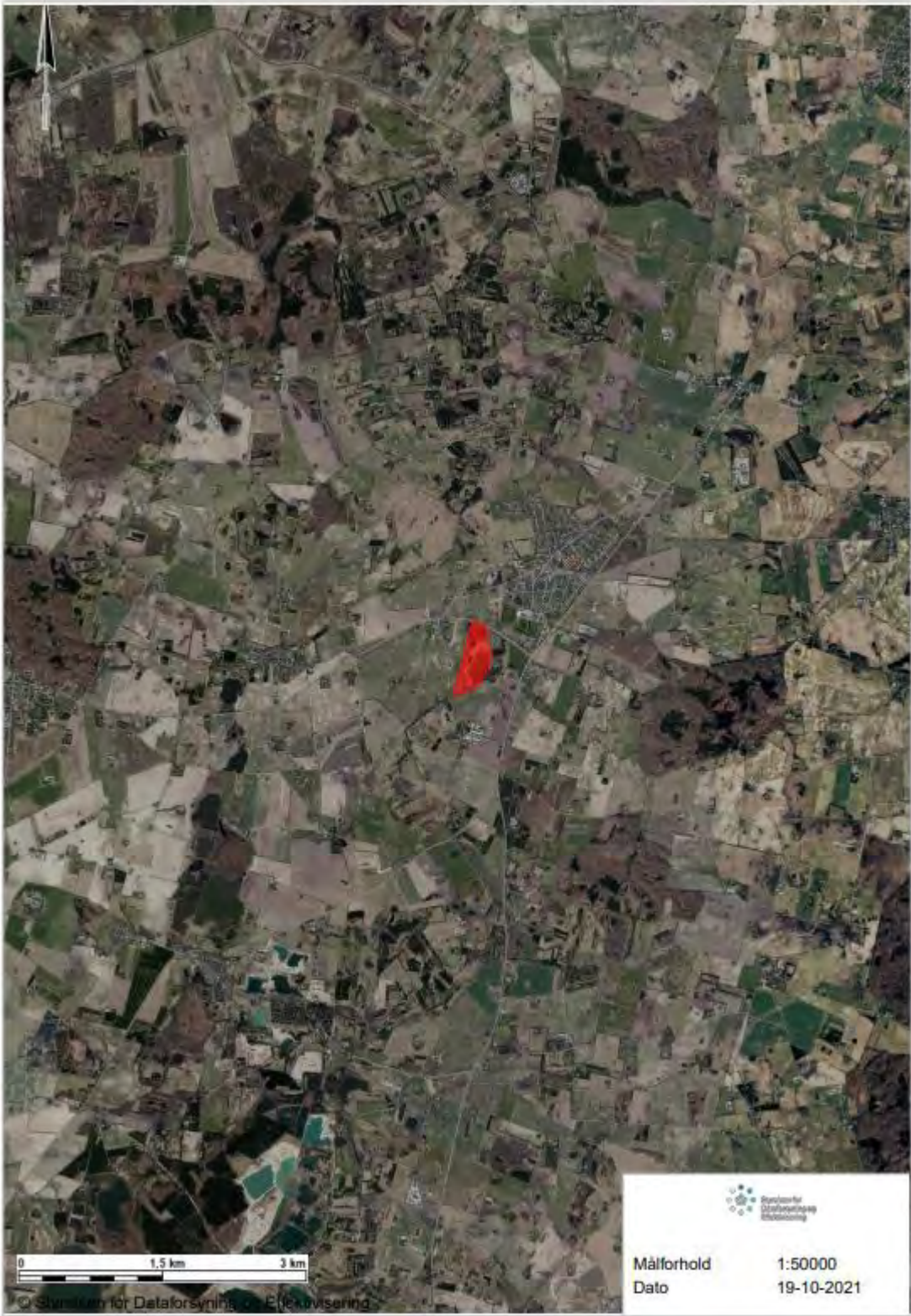
- Sorø Kommune
- Naturstyrelsen (driftsenhed), nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorø Kommune, soroe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dkk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland (Holbæk, Kalundborg, Odsherred, Ringsted, Slagelse, Sorø), plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland (Slagelse, Sorø, Næstved): sydvest@friluftsradet.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Bilag 1

Bilag 1

Bilag 1

Bilag 2

Grave- og Efterbehandlingsplan

Stenlille Grusgrav, Omkørselsvejen 1, Matrikel nr. 3f, 3i og 1b Tjørntved By, Stenlille

Udarbejdet for:

Christian Kalle
Stenlille Grusgrav
Omkørselsvejen 1A
4295 Stenlille

Dato: 09.11.2021

Sagsnummer: B-32750

Indhold

1. Indledning.....	3
2. Lokalitet.....	4
3. Graveplan	5
4. Efterbehandling.....	10

Sagsbehandler

Simon Mundus
Miljørådgiver, cand.scient.

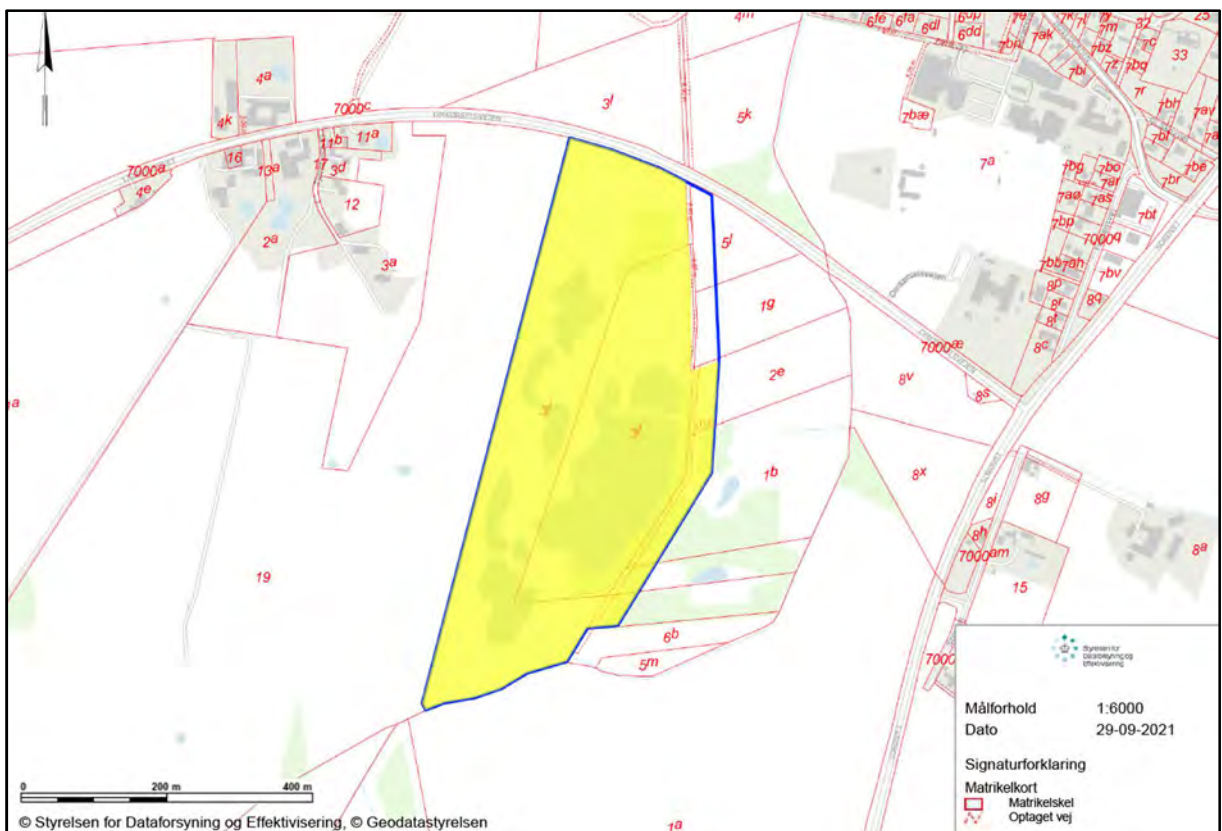
Kvalitetskontrol

Hanne Klith Jensen
Miljørådgiver, cand.scient.

1. Indledning

I Råstofplan 2020 har Region Sjælland udlagt et større graveområde på Saltofte Delområde. Området omfatter i den nuværende graveplan ca. 18,5 ha, med en skønnet forekomst på ca. 0,5 mio. m³ sand og grus. DJ Miljø og Geoteknik P/S ansøger, på vegne af Stenlille Grusgrav v/ Christian Kalle, om ny indvindingstilladelse af råstoffer, for at kunne udnytte så meget som muligt af råstofferne på ejendommen Omkørselsvejen 1A, matr. nr. 3f, 3i og 1b, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune. De 3 matrikler dækker ca. 17,8 ha af graveområdet (se Figur 1).

Figur 1: Nyt graveområde jf. Region Sjællands Råstofplan 2020 markeret med blå streg, og område som ejes af Stenlille Grusgrav og som der søges om tilladelse til at udvinde fra er markeret med gul.

Som tillæg til ansøgningen om udvidelse af råstofindvindingstilladelsen, udarbejdes nærværende grave- og efterbehandlingsplan for området.

Formålet med grave- og efterbehandlingsplanen er at sikre en fornuftig udformning samt anvendelse af råstofgraven efter endt anvendelse. Ifølge Råstofplan 2020 skal graveområderne efterbehandles til naturformål, rekreative formål eller ekstensiv landbrugs- og skovdrift uden brug af pesticider eller gødningstoffer. Så snart regionen har godkendt grave- og efterbehandlingsplanen, og der er stillet økonomisk sikkerhed for efterbehandlingen samt efterbehandlingsvilkårene er tinglyst, kan indvindingstilladelsen udnyttes.

Der er i 2016 givet en eksisterende råstofindvindingstilladelse for en del af gravearealet. Den gældende tilladelse dækker et areal på ca. 8,5 ha. Med den nye ansøgning ønskes der udelukkende tilladelse til også at udnytte ressourcerne på det resterende areal, samt en øgning af de mængder der årligt kan udvindes.

2. Lokalitet

Råstofindvindingsområdet er beliggende i Sorø Kommune på matr. nr. 3f, 3i og 1b, Tjørntved By, Stenlille og benævnes Saltofte Delområde. Råstofplan 2020 beskriver graveområdet i flere detaljer. Graveområdet har en skarp afgrænset råstofforekomst af sand og grus på op til ca. 15 meters tykkelse uden nogen betydende overjord. Det er skønnet at ca. 80 % af forekomsten ligger under grundvandsspejlet.

Området anvendes allerede i dag som aktivt graveområde, hvor der indvindes både over og under grundvandsspejlet. Som resultat heraf er der i dag på området et antal mindre og større søer, hvoraf dele af to af søerne i den østlige del af graveområdet er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 (Figur 2).

Figur 2: § 3 beskyttede områder på og omkring nyt graveområde. Blå skravering: søer, rød skravering: moser, grøn skravering: eng. (Danmarks Miljøportal, arealinformation.miljoportal.dk)

3. Graveplan

Graveplanen beskriver råstofindvindingen etapevis med det formål at sikre en optimal udnyttelse af området. Der forventes indvundet ca. 40.000 m³ sand, grus og stenmaterialer årligt. Heraf indvindes de ca. 32.000 m³ (80 %) under grundvandsspejlet. Der er i oktober 2010 blevet udført en geoteknisk undersøgelse af forekomsten og kvaliteten af råstoffer under de delvist § 3 beskyttede søer. På baggrund heraf blev det vurderet, at der er ca. 100.000 m³ sand og grus af god kvalitet alene under § 3-søerne. I den vestlige og sydlige del af graveområdet er størstedelen af råstofferne over grundvand allerede indvundet, og der graves således primært under grundvand. Der vil blive gravet i sektioner, og gravearbejdet er allerede påbegyndt efter den eksisterende tilladelse. Sektionerne graves fra syd mod nord i henhold

til de angivne årstal vist i Figur 3. For at forstyrre de to delvist §3-beskyttede søer mindst muligt er graveplanen udformet således, at disse områder udgraves så hurtigt, som det er praktisk muligt efter opstart.

Figur 3: Oversigtskort med gravesektioner. Nummeret i hver gravesektion angiver årstallet for indvinding. (Danmarks Miljøportal, arealinformation.miljoeportal.dk)

I Tabel 1 er gravesektionerne listet med angivelse af årstal for indvinding samt sektionens areal. Råstofgravning vil ikke finde sted nærmere end 50 meter fra den § 3 beskyttede Sandlyng Å.

Tabel 1: Oversigt over gravesektioner, årstal for råstofindvinding og et ca. areal af de enkelte sektioner.

Årstal for indvinding	Areal (m ²)	Årstal for indvinding	Areal (m ²)
2021-22	19.500	2028	8.100
2023	9.900	2029	10.500
2024	16.900	2030	11.200
2025	8.500	2031	14.500
2026	15.400	2032	7.900
2027	10.000	2033	6.500

Udgravningen vil ske med gummihjulslæsser samt gravemaskine og slæbeskovl henholdsvis over og under grundvandsspejl. Materialerne vil blive sorteret ved tørharpning. Vaskeanlæg til sortering af stenmaterialer samt knuseanlæg og øvrigt maskinel placeres som tidligere godkendt (Figur 4).

Vand til vaskeanlægget indvindes fra gravesøen nærmest vaskeanlægget og udledes til nedsivnings- og bundfældningsanlægget placeret øst for vaskeanlægget. Der sker ingen ændringer i forhold til de eksisterende tilladelser til indvinding og udledning af vaskevand. Det oparbejdede materiale vil blive oplagt i depoter ved sorteringsanlæggene. Den afgravede muld, som dog er begrænset til den sydlige del af graveområdet, vil blive harpet og solgt. Mulden vil straks efter opgravning blive kørt til harpningsområdet i den nordlige del af graveområdet. Forekomster af siltede og lerede materialer, der ikke kan indgå i produktionen, vil blive anvendt til modellering af skrån timer mv. Som adgangsvej til gravearealet vil den eksisterende grusvej med adgang fra Omkørselsvejen blive benyttet.

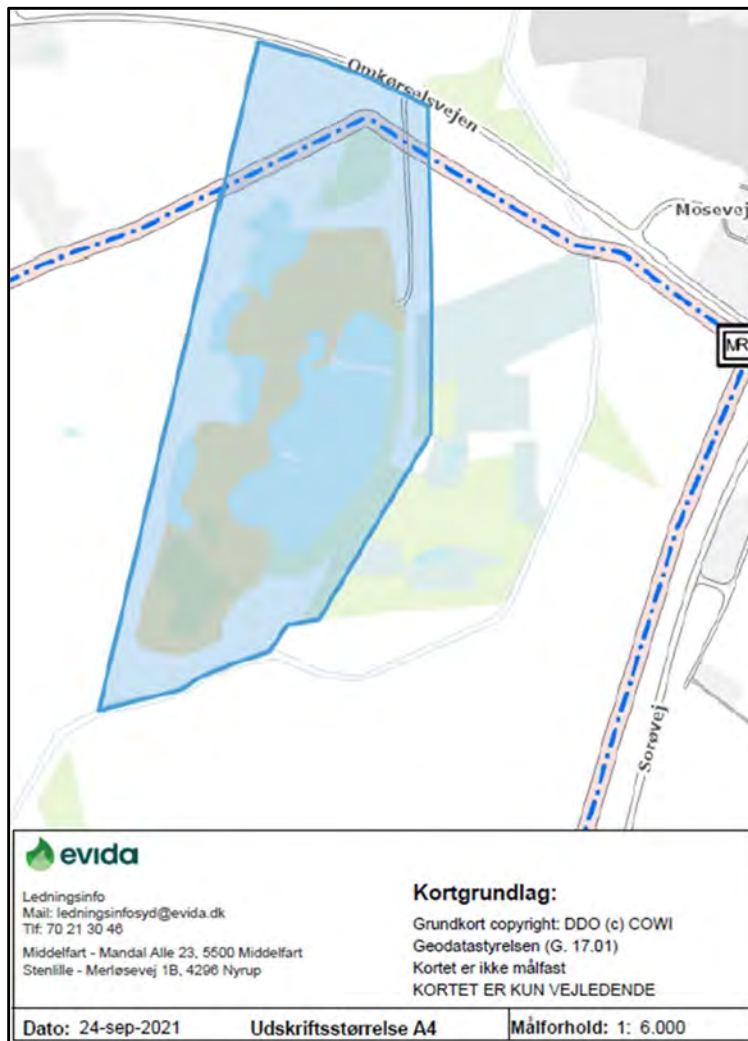
Figur 4: Kort over placering af materiel i Stenlille Grusgrav. (Danmarks Miljøportal, arealinformation.miljoportal.dk)

I forbindelse med udnyttelse af ressourcerne under den sydøstlige del af graveområdet, vil den eksisterende vej blive opgravet. For at sikre grundejer af matr. 6b og 5m uhindret adgang til sine matrikler, vil der blive etableret ny vejadgang, inden vejen opgraves. Ny vej vil blive anlagt i den østlige kant af graveområdet langs kanten på matr. 2e og gennem matr. 1b og 3f. (Figur 5).

Figur 5: Ny vej indtegnet med grøn, som erstatning for eksisterende vej (blå). Eksisterende vej er en del af det kommende graveområde. (Danmarks Miljøportal, arealinformation.miljoeportal.dk)

På den nordlige del af graveområdet gennemskæres området af en gasledning i øst-vestlig retning (Figur 6). Det er (jf. retningslinjer fra Evida) ikke tilladt at grave mindre end 5 meter fra gasledningen. Gasledningen er fysisk markeret i landskabet i samarbejde med Evida. Arealet nord for gasledningen bliver i dag brugt til harpning af ren muldjord jf. miljøgodkendelse fra Sorø Kommune pr. 5. marts 2021. Aktiviteten med harpning af muldjord vil blive afviklet inden arealet nord for gasledningen evt. skal udgraves.

Figur 6: Kort med placering af gasledning (blå markering) og servitutbælte på 5 meter (lyserød markering), hvor det ikke er tilladt at grave.

4. Efterbehandling

Nærværende efterbehandlingsplan beskriver efterbehandlingen af råstofgraven til naturformål, og er i vid udstrækning en justering af den allerede godkendte efterbehandlingsplan fra 2016. Området kommer til at bestå af en stor sø på ca. 125.000 m², op til ca. 15 meter dyb og en sø på ca. 10.000 m² nord for gasledningen. Derudover vil der være to mindre søer mod vest på henholdsvis ca. 1.400 m² og 400 m², mellem 0,5 og 1,5 meter dybe. Disse søer er allerede etableret, se både Figur 3 og 7. Der vil blive anlagt en sikkerheds- og lavvandszone med anlæg 1:5 i de sektioner hvor vandspejl endnu ikke grænser op til graveområdets yderkant. Zonen vil være ca. 8 meter bred. Figur 7 viser udformningen af arealet efter endt indvinding og efterbehandling. Der anlægges vige og næs sådan, at søbredderne gøres længst mulige. Efterbehandlingen af indvindingsarealerne vil foregå løbende i takt med, at de enkelte grave-sektioner bliver færdiggravet - dvs. fra syd mod nord. De enkelte sektioner vil som udgangspunkt blive

påbegyndt efterbehandlet umiddelbart efter endt indvinding eller senest ét år efter. Muld vil ikke blive udlagt på arealet, da det er hensigten at området bibeholdes næringsfattigt for at fremme biodiversiteten. Der er i området registreret plantearter karakteristiske for eng og overdrev, og det vurderes, at disse arter vil indvandre og etablere sig efter endt råstofindvinding. Der er ikke på større arealer konstateret plantearter, der falder ind under beskyttede naturtyper eller særlige eller beskyttede eller fredede plantearter. I VVM redegørelsen fra 2016 er der i området konstateret syv beskyttede dyrearter, disse er: Strandtudse (bilag IV), Brunflagermus (bilag IV), Sydflagermus (bilag IV), Vandflagermus (bilag IV), Dværgflagermus (bilag IV), Digesvale (fredet) og Grøn frø (fredet). For bilag IV-beskyttede arter gælder, at der er forbud mod at ødelægge yngle- og rastesteder, forstyrre arten på en måde der har skadelig virkning for arten eller bestanden, og forsætlig fjernelse af reder. For fredede arter gælder, at de ikke må indsamles eller slås ihjel.

Figur 7: Oversigt over området efter endt indvinding og fuldført efterbehandling.

Der blev ikke konstateret yngle- eller rasteplasser for flagermus i området i 2016, og da sø-arealerne fungerer som fourageringsområder for flagermusene, og disse opretholdes under indvindingen og endvidere udvides, vurderes det ikke at indvindingen vil have en negativ påvirkning af flagermus. Strandtudsens yngler i søer uden bevoksning eller søer der tørre ud i løbet af sommeren. Strandtudsens har gode levesteder i grusgrave, og der er også konstateret strandtuds i flere mindre søer i graveområdet. Ved at opretholde et næringsfattigt miljø samt lavvandede områder i de to små søer, som bevares i den vestlige del af området, tilstræbes det at opretholde strandtudsens levesteder.

Grøn frø er fredet og må derved ikke samles ind eller slås ihjel. Den lever hele året i vandhuller med skov i nærheden og blev i 2016 konstateret ved kortlægning af området. Efter endt indvinding forventes det, at grøn frø fortsat vil kunne trives i de mindre søer, som både er solbeskinnede, rene og har et rigt planteliv. Digesvalen yngler kolonivist i lodrette sandede skrænter og har derved gode betingelser i grusgrave. Efter endt indvinding efterlades en mindst 20 meter lang skrænt i den sydlige del af området, jf. Figur 7. Skrænten vil være lodret fra vandkanten og op og vil sikre fortsatte ynglesteder for digesvalen. Mod Sandlyng Å holdes en sikkerhedsafstand på 50 meter. Skrænter mod syd vil have et fald på 1:2.

Dele af områderne i råstofgraven er allerede efterbehandlet efter nuværende og tidligere efterbehandlingsplaner, og dele af disse områder er omfattet af nærværende plan. Det drejer sig om områderne langs skel, i det meste af den vestlige del af graveområdet, som for nuværende er beplantet, primært ved naturlig indvandring af hjemmehørende arter. I områderne mod vest hvor allerede udgravede søer ligger mindre end 30 meter fra skel, vurderes det ikke praktisk muligt at udføre gravearbejde på arealet mellem sø og skel. På disse arealer vil der ikke blive grebet ind i de allerede etablerede områder.

Bilag 3

VVM-screening af

RÅSTOFINDVINDING

Omkørselsvejen 1A og 1C, 4295 Stenlille

VVM-screening af ansøgning
om tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på

Matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By
Stenlille
Sorø Kommune

Omkørselsvejen 1A og 1C, 4295 Stenlille
Dato: 06.02.2023

Oversigt

Omkørselsvejen 1A og 1C, 4295 Stenlille, Matr. Nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille, Sorø Kommune

Sagsnummer EMN-2020-32339

Ansøger

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle Pedersen		
Telefon:	28 68 63 30	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Indvinder

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle Pedersen		
Telefon:	28 68 63 30	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Ejer

Navn:	Stenlille Grusgrav ApS		
CVR-nr.:	39666367		
Adresse:	Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk		
Kontakt:	Christian Kalle Pedersen		
Telefon:	28 68 63 30	E-mail:	ckp@stenlillegrusgrav.dk

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	6
1.1	MILJØVURDERING AF KONKRETE PROJEKTER (VVM).....	6
2	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	7
2.1	ANSØGNINGEN	7
2.2	UDTALELSER.....	7
2.2.1	Høring af myndigheder og sagens parter	7
2.2.2	Evt. høring af øvrige interessenter.....	7
2.2.3	Partshøring og orientering om udkast til afgørelse	7
3	REGIONENS BEHANDLING AF SAGEN.....	8
3.1	RÅSTOFPLANEN.....	8
3.2	KOMMUNEPLAN/FINGERPLAN OG LOKALPLANER	8
3.3	OM SCREENINGEN FOR PLIGT TIL MILJØVURDERING - VURDERING AF VIRKNING PÅ MILJØET (VVM).....	8
3.4	REGION SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING AF MILJØVURDERINGSPLIGTEN	9
4	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING.....	10
4.1	KLAGEVEJLEDNING.....	10
4.2	ORIENTERING	11

Bilag

1. VVM-screening (Region Sjælland)
2. Høringssvar Sorø kommune
3. Høringssvar Museum Vestsjælland
4. Supplerende oplysninger indvinder

Dokumentoversigt

Oversigt over dokumenter relevante for afgørelsen

Dato	Beskrivelse	Beskrivelse
30. november 2021	Ansøgning om tilladelse til råstofindvinding: udvidet råstofindvindingstilladelse Stenlille Grusgrav ApS	
30. november 2021	Ansøgers VVM-screening inklusiv bilag	
30. november 2021	Grave- og efterbehandlingsplan	
1. marts 2022	Høringssvar Museum Vestsjælland (bilag 2)	
9. marts 2022	Høringssvar Sorø Kommune (bilag 3)	
11. november 2022	Supplerende oplysninger Ansøger (bilag 4)	
	VVM-redegørelse 2016	Fremgår af eksisterende tilladelse til råstofindvinding

1 Afgørelse fra Region Sjælland

1.1 Miljøvurdering af konkrete projekter (VVM)

Region Sjælland har vurderet, at det ansøgte projekt om tilladelse til en årlig indvinding af 40.000 m³ sand, grus og sten, hvoraf de 32.000 m³ skal indvindes under grundvandsspejlet på i alt 17,4 ha af matr.nr. 1b, 3f og 3i, jf. kortbilaget, ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, og afgør derfor, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering (miljøkonsekvensrapport - VVM)¹, inden ansøgningen kan behandles efter råstofloven m.v.

Samtidig har regionen vurderet, at det ansøgte projekt ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV².

VVM-screeningen, Natura 2000- og habitatvurderingen fremgår af bilag 1.

¹ LBK nr. 4 af 03. januar 2023, Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) §§ 17, stk. 2, og 21.

² BKG nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, og stk. 13, nr. 1 og § 10, stk. 1.

2 Grundlag for tilladelsen

2.1 Ansøgningen

- VVM-ansøgningsskema af 30. november 2021
- Råstofansøgningsskema med bilag af 30. november 2021
- Høringssvar Museum Vestsjælland af 1. marts 2022
- Høringssvar Sorø Kommune af 9. marts 2022
- Supplerende oplysninger Ansøger af 11. november 2022

2.2 Udtalelser

2.2.1 Høring af myndigheder og sagens parter

Ansøgningmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Museum Vestsjælland
- Sorø Kommune

Vi har modtaget høringssvar fra Museum Vestsjælland og Sorø Kommune. Svar vedlægges i bilag 2- og 3.

2.2.2 Evt. høring af øvrige interessenter

Ansøgningmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Stenlille Vandværk
- Sorø Forsyningsservice A/S
- Cerius A/S
- TDC A/S
- Evida Syd A/S
- Fibia P/S
- Telia Danmark
- Global Connect

2.2.3 Partshøring og orientering om udkast til afgørelse

Udkast til VVM-screeningsafgørelse er udsendt i partshøring til:

- Stenlille Grusgrav ApS
- Sorø Kommune
- Nyrupvej 76, 4180 Sorø
- Stenlille Vandværk
- Sorø Forsyningsservice A/S
- Cerius A/S
- TDC A/S
- Evida Syd A/S
- Fibia P/S

- Telia Danmark
- Global Connect
- Flinterupvej 3, 4180 Sorø
- Dambrovej 3, 4180 Sorø
- Saltoftevej 6, 4295 Stenlille
- Sorøvej 52, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 21, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 22, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 23, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 27, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 29, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 31, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 35, 4295 Stenlille

Indkomne indlæg er vurderet i den endelige afgørelse.

3 Regionens behandling af sagen

Sorø Kommune har i høringssvar (bilag 3) bemærket, at gældende/nødvendige tilladelser i henhold til anden lovgivning forventeligt kan forlænges.

3.1 Råstofplanen

Gravearealet er beliggende i Saltofte graveområde, som ifølge Råstofplan 2020 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet.

3.2 Kommuneplan/Fingerplan og lokalplaner

Det ansøgte graveareal er ikke beliggende inden for eller omfattet af en vedtaget kommuneplan.

3.3 Om screeningen for pligt til miljøvurdering - Vurdering af Virkning på Miljøet (VVM)

Et råstofprojekt omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 må ikke påbegyndes, før Region Sjælland, skriftligt har meddelt bygherren, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, jf. miljøvurderingslovens § 16 (og der herudover er meddelt de øvrige nødvendige tilladelser, herunder tilladelse efter råstofloven).

Region Sjælland skal derfor, jf. miljøvurderingslovens §§ 21 og 22, screene projektet for pligt til miljøvurdering. Her træffer Region Sjælland afgørelse om hvorvidt projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Der er i givet fald pligt til miljøvurdering af projektet (miljøkonsekvensrapport - VVM).

Ansøger har udfyldt et ansøgningsskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt projektet er VVM-pligtigt.

3.4 Region Sjællands samlede vurdering af miljøvurderingspligten

Region Sjælland har gennemgået og vurderet ansøgningsskemaet samt bilag til ansøgningen. Ved vurderingen af, hvorvidt det ansøgte medfører krav om miljøkonsekvensrapport – VVM har regionen tillige inddraget de oplysninger, som fremgår af VVM-redegørelsen fra 2016. VVM-redegørelsen fra 2016 blev udarbejdet i forbindelse med den eksisterende tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, som blev meddelt i 2017. Endelig har regionen lagt vægt på de supplerende oplysninger, som fremgår af bilag 4.

Det er på baggrund af ovenstående Region Sjællands samlede vurdering, jf. vurderingerne anført i bilag 1, at det ansøgte projekt ikke giver anledning til væsentlig påvirkning af miljøet, hvorfor der ikke skal udarbejdes miljøkonsekvensrapport – VVM.

4 Offentliggørelse og klagevejledning

4.1 Klagevejledning

Screening for pligt til udarbejdelse af en miljøvurdering (VVM) er foretaget efter miljøvurderingslovens § 21.

Afgørelsen vil blive offentliggjort den 06.02.2023 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelsen kan påklages inden 4 uger fra den er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klageberettiget er:

- Enhver, der har en retlig interesse i sagens udfald.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.
- Miljøministeren.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Rettidig klage efter miljøvurderingslovens § 49, stk. 1 har ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen medmindre, Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Der kan klages over retslige spørgsmål.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. Miljøvurderingslovens § 54, stk. 1. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

4.2 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Sorø kommune, Natur og Miljø, len@soroe.dk
- Sorø Forsyningservice A/S, mail@soroeforsyning.dk
- Naturstyrelsen (driftsenhed), nst@nst.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorø kommune, Soroe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- Embedslægeinstitutionen for Sjælland, sjl@sst.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, fbr@fbr.dk
- Fredningsnævnet for Vestsjælland, vestsjaelland@fredningsnaevn.dk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Sydvestsjælland sydvest@friluftsradet.dk
- Center for kulturarv, cfk@slks.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. afsnit 2.2.3 og følgende:

- Saltoftevej 2, 4295 Stenlille
- Sorøvej 52, 4295 Stenlille
- Tjørntvedvej 19, 4295 Stenlille

Bilag

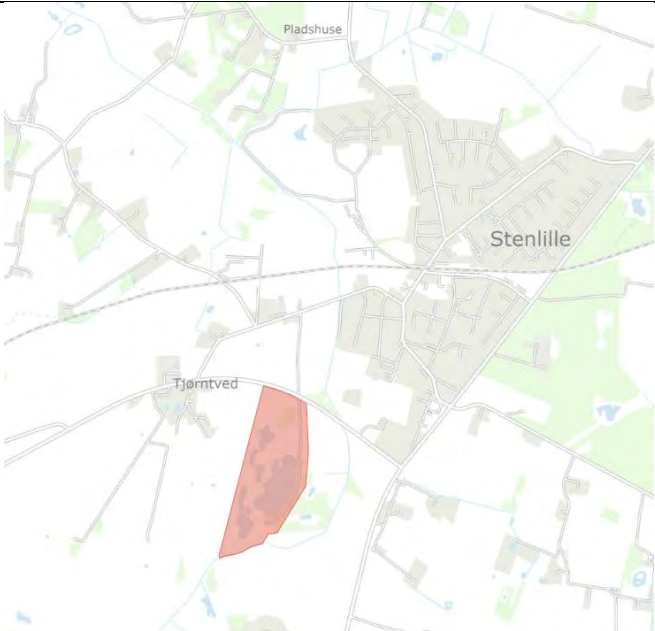
Bilag 1 VVM-screeningsskema

Skema til brug ved screening af projekter på bilag 2

Kriterier iht. bilag 6 i lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023

Projektets karakteristika

Projektbeskrivelse – jf. ansøgningen	Region Sjælland har den 30. november 2021 modtaget en ansøgning fra Stenlille Grusgrav ApS om udvidelse og forlængelse af eksisterende tilladelse. Der ansøges om råstofindvinding af sand, grus og sten på matr. nr.: 1b, 3f og 3i Tjørnved By, Stenlille beliggende i Sorø Kommune Der er tale om en ansøgning om udvidelse samt forlængelse af eksisterende råstoftilladelse. Ansøgningen omfatter: • Indvinding af 40.000 m³ sand, grus og sten årligt, herunder 32.000 m³ under grundvandsspejl. I nuværende tilladelse er der givet tilladelse til at der kan årligt må indvindes 15.000 m³, heraf op til 10.000 m³ under grundvandsspejl. • Indvinder og ansøger er Stenlille Grusgrav ApS, Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk. • Ønsket indvindingsperiode 2021-2033. • Planlagt maksimal gravedybde, 15 meter. • Indvindingsareal 17,4 ha. Nuværende tilladelsesareal er 8,5 ha. • Området er udlagt som et graveområde, jf. råstofplanen. • Kote for grundvandsspejl er 26 - 28. Der indvindes til kote 13 - 22,5. • Arealet efterbehandles til naturformål. Efterbehandlingen er en begrænset revidering i forhold til den allerede godkendte tilladelse • Arbejdstiden er fra 7.00-16.00 mandag til fredag og kl. 7.00-13.00 lørdage • Åbningstid for udlevering og læsning er 6.00-16.00 mandag til fredag og fra kl. 7.00-13.00 lørdage. • Gravplanen er påbegyndt efter den eksisterende tilladelse. Der graves i sektioner, og sektionerne graves fra syd mod nord. • Der sker igen ændringer i forhold til de eksisterende tilladelser til indvinding og udledning af vaskevand • Udgravning sker med gummihjuls læsser samt gravemaskine og slæbeskovl. Materialerne vil blive sorteret ved tørharpning. Vaskeanlæg til sortering af stenmaterialer samt knusning samt øvrigt maskinel placeres i graven i henhold til det som allerede er godkendt. • Adgangen til grusgraven sker via Omkørselsvejen. • Tankning foregår ved en typegodkendt 5900 l stationær brændstoftank. • Overskudsolie afhentes af Dansk Oliegenbrug. Jern afhentes af skrothandler. Brændstofdunke o.lign. bortkøres til genbrugsplads.
Projektets placering og arealbehov i ha	Matr. nr.: 1b, 3f og 3i Tjørnved By, Stenlille Beliggende ved Omkørselsvejen i Stenlille. Nuværende indvindingsstilladelse er 8,5 ha. Med udvidelsen bliver det samlede areal 17,4 ha.

Oversigtskort	
Projektets behov for råstoffer – type og mængde i anlægs- og driftsfasen	Af ansøgningen fremgår det, at råstoffets art vil være sand, grus og sten. Forventet årlig produktion i m³ vil være 40.000 (i stedet for den nuværende 15.000 m³). Den forventede indvinding under grundvandsspejl vil være 32.000 m³.
Projektets behov for vand – kvalitet og mængde i anlægsfasen og driftsfasen	Vand indtages fra to gravesøer. Sorø Kommune har i forbindelse med den eksisterende tilladelse meddelt dispensation, da søerne er §-3 søer. Ansøger oplyser, at der ikke er nogen anlægsfase da grusgraven allerede er i drift hvorfor spørgsmålet om vandbehov i anlægsfasen ikke anses for relevant. Af ansøgningen fremgår det, at ansøger ønsker at vandmængden i driftsfasen skal fortsætte som hidtil. I henhold til den gældende tilladelse, har Sorø Kommune meddelt tilladelse til, at der må indvindes 26.000 m³ årligt. Mængden angivet i ansøgningen er tilsvarende med mængden i den eksisterende tilladelse. Vandforbruget pr. time vil være 270 m³. Vandforbruget pr. døgn vil være 810 m³. I forbindelse med den indledende høring i forbindelse med VVM-screeningen, bemærker Sorø Kommune, at tilladelsen formentligt kan forlænges. For den nuværende tilladelse, har Sorø Kommune givet tilladelse efter vandforsyningslovens §26, stk. 1 til den midlertidige grundvandssænkning, der vil være konsekvensen af en årlig råstofindvinding på 10.000 m³ under grundvandsspejl. I den nye ansøgning ønsker ansøger at indvinde 32.000 m³ råstoffer under grundvandsspejl.

Mængden og typen af affald som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	Ansøger oplyser, at der vil være jernaffald samt dunke o.lign der er relateret til forbruget af diesel-og smøreolie i forbindelse med vedligeholdelse af maskiner. Mængde af olieprodukter pr. år i liter er angivet til 500. Mængde af brændbart pr. år i kilo er angivet til 3.000 Mængde af andet affald pr- år i kilo er 10.000 Ansøger oplyser, at der ikke vil være containere på grunden. Overskudsolie/brændstof vil blive afhentet af Dansk Oliegenbrug. Jern afhentes af skrothandler, og brændstofdunke o.lign vil blive bortkørt til genbrugsplads.			
Mængden og typen af spildevand som følge af projektet i anlægs- og driftsfasen	I ansøgningen skønnes det, at bortledning af overfaldevand eller grundvand årligt vil være 23.400 m³. I ansøgningen oplyses det, at der ikke vil bortledes hussplidevand fra arealet.			
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er der andre ejere end bygherre? Er ejeren en anden end råstofvindinder?			x	Råstofvindinder er også ejer af arealet.
Er der andre projekter eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (Kumulative forhold)			x	Der er ikke andre aktuelle tilsvarende projekter i umiddelbar nærhed. I Sorø Kommunes Kommuneplan 2019-2030, udlægges et område ved Omkørselsvejen og Sorøvej til erhvervsformål af let industri, lager- og værkstedsvirksomhed. Dette område er forholdsvis tæt placeret til det ansøgte areal. Dette forhold har ikke en påvirkning på kort sigt, da området ikke er lokalplanlagt eller byggemodnet.
Forudsætter projektet etablering af yderligere vandforsyningskapacitet			x	I juni 2017 blev der givet tilladelse til, at der må indvindes 26.000 m ³ overflade vand årligt. I forbindelse med ansøgning om udvidelse, oplyser ansøger at vandmængden ikke ændres. Vandet indvindes fra eksisterende gravesø.
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?			x	Bortskaffelse af affald og spildevand håndteres indenfor bestående ordninger.
Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?			x	Ansøger oplyser, at den støjberegning som ligger til grund for den nye tilladelse er genbrugt, dvs. at ansøger henviser til den oprindelige støjberegning som blev udarbejdet i forbindelse med den oprindelige

				tilladelse fra 2017. I forbindelse med den nye ansøgning oplyser ansøger at der er anskaffet nyt materiel, som er mindre støjgenerede. Denne støjberegning omfatter fuld drift i grusgraven fra kl. 6:00, og dermed i natperioden. I ansøgningen starter fuld drift ført fra kl. 7:00 og dermed dagsperioden. Region Sjælland vurderer på denne baggrund og ud fra den hidtidige støjpåvirkning fra graven, at det ansøgte ikke vil medføre overskridelse af de vejledende støjgrænser.
Vil anlægget give anledning til vibrationsgener?			x	Generelt opstår der ikke vibrationsgener i forbindelse med råstofindvinding.
Vil anlægget give anledning til støvgener?			x	Støvgener kan ikke udelukkes. Ansøger oplyser at støvgener vil afbødes med vanding. Ansøger oplyser, at den hidtidige drift har ikke givet anledning til støvgener hos de omkringliggende naboer. Udover en større indvinding, oplyser ansøger, at den nye aktivitet ikke vil ændre karakter, og ikke vil komme navneværdigt tættere på naboer. Region Sjælland erfaring er, at råstofgraven ikke giver anledning til støvgener.
Vil anlægget give anledning til lugtgener?			x	Region Sjælland erfaringer er, at råstofindvinding ikke medfører lugtgener.
Vil anlægget give anledning til lysgener?			x	Ansøger oplyser, at driftstiden ikke ændres, hvorfor der ikke vil være behov for etablering af belysning.
Må anlægget forventes at udgøre en særlig risiko for uheld?			x	Råstofindvinding er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen og anlægget forventes ikke at udgøre en særlig risiko for uheld. Risiko for uheld ved råstofgravning vurderes at kunne sidestilles med risiko for uheld i forbindelse med almindelig markdrift og anlægsarbejde. Indvinder skal sikre, at alt udstyr holdes i forsvarlig stand, således at risikoen for spild fra maskiner minimeres.
Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?			x	Projektet medfører ikke luftforurening ud over forbrænding af diesel i de anvendte maskiner.
Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening (grundvand og overfladevand)?			x	Indvindingarealet ligger ca. 1,5 km fra den nærmeste almene vandværksboring. Udvidelsen af arealets nordlige del ligger udenfor OSD-området. Mod syd-vest udvides gravearealet med 2 ha inden for OSD. I VVM-

				redegørelsen fra 2016 er det beskrevet, at det primære grundvand ligger 25-70 meter under terræn. Da aktiviteten ikke ændres, formodes der ikke er en øget grundvandsrisiko. Risiko for forurening kan under indvinding dog forekomme. For at reducere risikoen anvendes miljøgodkendte tanke til opbevaring af brændstof samt håndtering ved fx tankning og reparationer af maskiner udføres forsvarligt. For at sikre mod forureningsuheld fastsætter Region Sjælland en række vilkår om grundvandsbeskyttelse. Derudover er det praksis, at der fastsættes vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider på arealet under og efter efter gravning, hvis indvindingen vurderes at øge grundvandets sårbarhed. Ud fra det foreliggende grundlag, vurderer Region Sjælland at udvidelsen af den eksisterende tilladelse ikke vil udgøre en væsentlig risiko for vandforurening.
--	--	--	--	---

Projektets placering

Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?	x			Arealanvendelsen efterbehandles til natur/rekreativt areal.
Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?			x	Der er ingen lokalplan for området
Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?			x	Projektet forudsætter ingen ændring af kommuneplanen.
Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?			x	
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?			x	Projektet har til hensigt at udnytte områdets ressourcer.
Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?			x	Vurderingen af risikoen for grundvandet under udgravningen fremgår af punktet " Vil projektet udgøre en risiko for vandforurening".

				Region Sjælland vurderer ikke, at projektet udgør en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand. Tværtimod vil projektet modføre, at arealet i fremtiden ikke kan anvendes til intensiv landbrugsproduktion med brug af gødning og pesticider, hvilket vil betyde reduceret risiko for området grundvand. Sorø kommune har i forbindelse med høring af udkast til VVM-screening bemærket, at VVM-screeningen efter kommunens opfattelse ikke i tilstrækkelig grad beskriver den forventede påvirkning af grundvandstanden. Kommunen ønsker i den forbindelse oplyst, hvorvidt der skal ske gravning i vinterperioden eller hele året. Kommunen bemærker endvidere, at det er uklart, hvor oplysningerne om grundvandskoterne stammer fra. Endelig bemærker kommunen følgende: - Der ikke skal korrigeres for porøsitet i beregningen af gravehastigheden. Det betyder, at gravehastigheden er 32.000m³ pr. år – og ikke som angivet 24.000m³ pr. år. - De vigtigste antagelser om, at der graves i et uendeligt, ensartet grovkornet sandmagasin, vurderes ikke at være til stede på lokaliteten. Magasinet afsnøres mod vest og øst, og mod syd viser borerne vekslende aflejringer af moræneler, silt, tørv, fint-og mellemkornet sand. Det er alene mod nord, at der ud fra boringsdata er grund til at antage, at der er et sammenhængende mellemgrovkornet sandmagasin af væsentlig udbredelse. Begrænsninger i magasinets udbredelse betyder, at den reelle sænkning bliver større end den beregnede. - Den hydrauliske ledningsevne er en meget betydende parameter, og er sat højt i beregningen, hvilket resulterer i en lav sænkning. Den hydrauliske ledningsevne på 0,001 m/s (groft sand) er muligvis retvisende for aflejringerne i selve grusgraven men næppe for hele oplandet, hvor der strømmer vand til. Såfremt den hydrauliske ledningsevne i oplandet er mindre end 0,001 m/s, bliver sænkningen af grundvandstanden større. Hvis den hydrauliske ledningsevne f.eks. er 0,0001 m/s (fint-mellemkornet sand), er sænkningen 35 cm, hvilket er en stor forskel. Udgør den hydrauliske ledningsevne 0,00005 m/s (fint sand eller tørv), bliver sænkningen 60 cm. - Sænkningen af grundvandsmagasinet omkring grusgraven forøges over tid, og skal beregnes med den fulde gravetid – og ikke kun for et år. Der er gravet i 50 år, og der søges om tilladelse til indvinding i yderligere 10 år. Det bevirker i realiteten, at sænkningen i kort afstand (50 m) må vurderes at være lig sænkningen i grusgraven. Ansøger har i anledning af Sorø kommunes bemærkninger fremsendt supplerende materiale i sagen. Materialet er vedlagt som bilag til denne
--	--	--	--	---

				VVM-screeningsafgørelse. Det konkluderes heri, at på baggrund af modeldata, trykdata og trykpotentialer (Vedlagt i bilag X1) må det antages, at der er hydraulisk forbindelse mellem sand 1, 2 og 3 der samlet har en mægtighed på 40 - 60 m og stor udbredelse. En antaget lagtykkelse 9 vurderes derfor at være ganske konservativ. Derudover er der konstateret store forekomster af grus som ofte vil have en ledningsevne af størrelsen 10-3 - 10-2 m/s. Sorteringsgraden er ligeledes afgørende for den hydrauliske ledningsevne. Så store sand- og grusforekomster må antages at være aflejeret under en relativt høj grad af ensartethed hvilket medfører god sorteringsgrad. Endelig er det Region Sjællands erfaring er, at grundvandssænkningen som følge af råstofindvinding i praksis er meget begrænset og midlertidig, særligt når der som her er større gravesøer på arealet, som vil fungere som buffer. På baggrund af dette supplerende materiale samt det i øvrigt anførte er det fortsat Region Sjællands vurdering, at indvindingen ikke vil føre til væsentlig påvirkning af grundvandstanden.
Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?			x	I umiddelbar nærhed af det ansøgte areal er der beskyttede naturtyper, som omfatter fem søer, en mose og to enge – en nord for Omkørselsvejen og en syd for Sandlyng Å. Den eneste mulige påvirkning af vådområderne som følge af projektet er som følge af grundvandssænkning. Som ovenfor beskrevet, er det Region Sjælland s vurdering, at råstofindvindingen ikke vil medføre væsentlig påvirkning af grundvandsstanden. Region Sjælland vurderer på den baggrund, at indvindingen ikke vil påvirke de ovenstående naturtyper væsentlig.
Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?			x	Ikke relevant
Forudsætter projektet rydning af skov?	x			Ansøger agter at rydde to mindre skovarealer. Der planlægges ikke erstatningsskov. Skovene indenfor det ansøgte areal er ikke fredningsskove, og kan fældes uden tilladelse.
Vil projektet være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?			x	En del af det ansøgte areal, er af Miljøministeriet vedtaget som et potentielt naturområde. Da arealet efterbehandles til naturområde, er det Region Sjællands vurdering, at projektet hverken er i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker.

Tænkes projektet placeret i Vadehavsområdet?			x	Ikke relevant
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder nationalt?	x			Indenfor arealet er der to søer, som er beskyttede og omfattet af §3 i naturbeskyttelsesloven. Disse søer er omfattet af eksisterende tilladelse, hvori der er givet dispensation til indvinding i dele af søerne. Det vurderes at søerne vil midlertidigt påvirkes i indvindingsperioden, men påvirkningen ophøres umiddelbart ved indvindingsophør. Den sydlige del af det ansøgte areal grænser op til Sandlyng Å. Det ansøgte areal grænser op til Sandlyng Å. Sandlyng Å er et beskyttet vandløb. I henhold til den eksisterende tilladelse, er den tilladelige graveafstand til Sandlyng Å 50 meter. Beregninger udarbejdet i forbindelse med VVM (2016), nævner at gravning indenfor den 50-meters gravegrænse ikke medfører at Sandlyng Å påvirkes væsentligt af indvindingen.
Kan projektet påvirke registrerede, beskyttede eller fredede områder internationalt (Natura 2000)?			x	Nærmeste Natura 2000 Habitatområde (nr. 156) er beliggende cirka 10 km nord for det ansøgte område, og vil som følge af afstanden ikke blive påvirket.
Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?	x			I henhold til Danmarks Miljøportal (Naturdata), er der hverken indenfor eller udenfor det ansøgte areal registrerede beskyttede arter efter bilag IV. I VVM-redegørelsen fra 2016 blev syv beskyttede dyrearter konstateret, hvoraf fem er forekomster efter bilag IV: - Strandtudse (bilag IV) - Brunflagermus (bilag IV) - Sydflagermus (bilag IV) - Vandflagermus (bilag IV) - Dværgflagermus (bilag IV) - Strandtudse (fredet) - Grøn frø (fredet) Graveplanen og efterbehandlingsplanen er tilrettelagt således, at den tager hensyn til dyrelivet. Region Sjælland vurderer at indvindingen ikke vil påvirke ovennævnte beskyttede arter væsentligt.

Forventes området at rumme danske rødlistearter?			x	Indenfor det ansøgte areal er der ingen registrerede rødlistearter. Udenfor arealet er det registreret rød-gran (<i>Picea abies</i>) som er en rødlisteart. Region Sjælland vurderer, at det ikke vil påføres en væsentlig miljøpåvirkning på rødlistearten i forbindelse med indvindingen.
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?			x	
Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for boligområder (støj/lys og luft) allerede er overskredet?			x	Området er beliggende udenfor boligområder.
Tænkes projektet etableret i et tæt befolket område?			x	Projektet er placeret udenfor tæt befolket område
Kan projektet påvirke historiske landskabstræk?			x	Region Sjælland vurderer, at projektet ikke vil påvirke historiske landskabstræk
Kan projektet påvirke kulturelle landskabstræk?			x	Der er ikke registrerede fredede fortidsminder eller andet tidsvarende i umiddelbar nærhed af arealet.
Kan projektet påvirke arkæologiske værdier/landskabstræk?			x	Museum Vestsjælland bemærker i det indledende høringssvar i forbindelse med VVM screeningen, at der muligvis kan være bevaret væsentlige ærkeologiske interesser på dele af arealet. Generelt fastsættes der i råstofindvindingstilladelser vilkår om, at hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer ærkeologiske fund eller anlæg skal indvindingen omgående standes og der skal foretages anmeldelse til Museum Vestsjælland. Region Sjælland vurderer, at projektet ikke medfører en væsentlig påvirkning på ærkeologiske værdier/landskabstræk, da ovennævnte vilkår sikrer herimod.
Kan projektet påvirke æstetiske landskabstræk?			x	Råstofindvinding har historisk set fundet sted i det pågældende areal siden 1970-erne. Dog er det omkringliggende område areal et særligt værdifuldt landsbrugsområde. Efter endt indvinding efterbehandles området til naturområde.,Som beskrevet i VVM redegørelsen forventes det at efterbehandlingen vil være med til sikre et sammenhængende

				naturområde og sikre den økologiske forbindelse, der er langs Sandlyng Å samt en tilstræbelse herigennem at bidrage til en større biodiversitet. På denne baggrund er det Region Sjællands vurdering, at projektet ikke påvirker æstetiske landskabstræk
Kan projektet påvirke geologiske landskabstræk?			x	Påvirkning af landskabet kan ikke undgås, men projektet vil, efter Region Sjællands vurdering, ikke påvirke geologiske landskabstræk.

Arten og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal	Påvirkning af naboarealer ud over de ansøgte 8,9 ha vurderes at være begrænset til det umiddelbare nærområde.			
Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen				
Kriterie	Ja	Bør undersøges	Nej	Bemærkninger
Er området, hvor anlægget tænkes placeret, sårbar overfor den forventede miljøpåvirkning?			x	Arealet grænser op til Sandlyng Å, som er sårbar. I henhold til den hidtidige tilladelse, er den tætteste tilladte graveafstand til åen 50 meter. I henhold til den nye graveplan, vil gravningen ikke udvides mod syd, hvilket betyder afstanden som er angivet i den hidtidige tilladelse overholdes. Da der ikke er nogen ændring i graveafstanden henimod Sandlyng Å i den nye ansøgning sammenholdt med de beregninger som er udarbejdet i forbindelse med VVM, er det Region Sjællands vurdering at indvindingen ikke vil påvirke Sandlyng Å væsentligt. Sorø kommune har hertil bemærket, at VVM-screeningen efter kommunens opfattelse ikke i tilstrækkelig grad beskriver den forventede påvirkning af Sandlyng Å, som er et beskyttet vandløb. Sandlyng Å er på de tilstødende strækninger i ukendt dårlig økologisk tilstand. Målet for vandløbet er "god tilstand". Den acceptable påvirkning af vandløbet er derfor meget lille. Ansøger har i anledning af Sorø kommunes bemærkninger fremsendt supplerende materiale i sagen. Materialet er vedlagt som bilag til denne VVM-screeningsafgørelse. På baggrund af dette supplerende materiale samt det i øvrigt anførte er det fortsat Region Sjællands vurdering, at indvindingen ikke vil påvirke Sandlyng Å væsentligt.

				En mindre del af af det østlige areal overlapper med et vedtaget lavbundsareal. Med de generelle vilkår der gælder for graveafstande og skråningsanlæg i forbindelse med efterbehandlingen, herunder afstand til naboskel, vurderer Region Sjælland at det vedtagne lavbundsareal ikke vil blive væsentligt påvirket af indvindingen.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige enkeltvis?			x	De identificerede påvirkninger forventes ikke at være væsentlige hverken enkeltvis eller samlet.
Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige samlet?			x	Se ovenfor
Vil den forventede miljøpåvirkning række ud over kommunen?			x	Ikke relevant
Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?			x	Ikke relevant
Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks			x	Region Sjælland vurderer, at projektet ikke anses som komplekst. Historisk set har råstofindvinding foregået i den pågældende lokalitet i en årrække.
Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?	x			Det vurderes at der vil forekomme en miljøpåvirkning, men påvirkningen vil ikke være væsentlig.
Er påvirkningen af miljøet varig?			x	Påvirkningen af miljøet er midlertidig. Region Sjælland vurderer, at der ikke er en væsentlig miljømæssig påvirkning efter endt indvinding.
Er påvirkningen af miljøet hyppig?	x			Påvirkning af miljøet er midlertidig og vil være hyppig i den periode hvor indvindingen pågår.
Er påvirkningen af miljøet reversibel?			x	Påvirkningen på landskabet er irreversibelt. Arealet efterbehandles til et rekreativt areal.
Er der andre kumulative forhold?			x	Det ansøgte areal er en udvidelse af en eksisterende tilladelse. Det forventes ikke at udvidelsen samlet set medfører en større miljøpåvirkning. Råstofindvindingen forventes at fortsætte i den hidtidige takt, men vil fortsætte i længere tid som følge af det øgede areal.

Er det, jf. ansøgningen, muligt at begrænse indvirkningerne?	x			Derudover vil der efter råstoflovens bestemmelser fastsættes vilkår i tilladelsen som tager sigte på at begrænse miljømæssige gener fra indvindingen.
--	---	--	--	---

Konklusion

	Ja	Nej	Bemærkninger
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det ansøgte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt, således at der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport?		x	Region Sjælland vurderer samlet set, at ansøgning om udvidelse af arealette råstofindvinding, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Der er identificeret miljøpåvirkninger i form af mulige støv, støj, men påvirkningerne vurderes at være midlertidige og ikke væsentlige.

Dato: 06-02-2023

Sagsbehandler: Martin Hjort

Bilag 2 Sorø Kommunes bemærkningskema

Kommunens bemærkninger

Emne	Lov	Bemærkninger og forslag til vilkår	Afdeling	Forventet sagsbeh.tid
Grundvandssænkning eller bortledning af grundvand	Vandforsyningsloven § 26	<i>Vi mangler oplysninger om den forventede påvirkning af grundvandsstanden og påvirkningen af Sandlyng Å. Skal gravning foregå om vinteren eller skal der graves hele året?</i> <i>Sandlyng Å er på de tilstødende strækninger i ukendt til dårlig økologisk tilstand (målet er god tilstand). Den acceptable påvirkning er derfor meget lille.</i> <i>Hvor kommer oplysningerne om grundvandskoterne fra?</i> <i>Beregning af sænkning i VVM-screeningen er ikke konservativ. Vi bemærker at:</i> <i>Der skal ikke korrigeres for porøsitet i beregning af gravehastigheden – dvs. gravehastighed er 32.000 m³/år, ikke 24.000 m³/år.</i> <i>De vigtige antagelser om at der graves i et uendeligt, ensartet grovkornet sandmagasin vurderes ikke at være til stede på lokaliteten. Magasinet afsnøres mod vest og øst, og mod syd viser borerne vekslende aflejringer af moræneler, silt, tørv, fint- og mellemkornet sand.</i>		

Kun mod nord er der ud fra boringsdata grund til at antage at der er et sammenhængende mellem-grovkornet sandmagasin af væsentlig udbredelse. Begrænsninger i magasinets udbredelse betyder at den reelle sænkning bliver større end den beregnede.

- Den hydrauliske ledningsevne er en meget betydende parameter, og er sat højt i beregningen, hvilket giver en lav sænkning. Den hydrauliske ledningsevne på 0,001 m/s (groft sand) er måske rimelig for aflejringerne i selve grusgraven, men næppe for hele oplandet, hvor der strømmer vand til. Hvis den hydrauliske ledningsevne i oplandet er mindre end 0,001 bliver sænkningen større. Hvis den hydrauliske ledningsevne f.eks. er 0,0001 (fint-mellemkornet sand) er sænkningen 35 cm, hvilket er en stor forskel. Hvis den er 0,00005 (fint sand eller tørv), bliver sænkningen 60 cm.
- Sænkningen i magasinet omkring graven forøges over tid og skal beregnes med den fulde gravetid, ikke kun for 1 år. Der er gravet i 50 år, og der søges om yderligere 10 år. Det betyder i realiteten at sænkningen i

		<i>kort afstand (50 m) må vurderes at være lig sænkningen i grusgraven.</i>		
Indvinding af grundvand til grusvask eller sortering	Vandforsyningsloven § 20	<i>Den nuværende tilladelse kan formentligt forlænges.</i>		
Indvindingsboringer, vandværker o.lign		<i>Ingen tæt på råstofgraven. Indgår i grundlaget for tilladelsen.</i>		
Indvinding fra vandløb o.lign.	Vandløbsloven	<i>Som ovenstående</i>		
Udledning af vaskevand	Miljøbeskyttelsesloven	<i>Som ovenstående</i>		
Beskyttet natur	Naturbeskyttelsesloven § 3		Kræver ny § 3 tilladelse	8 uger fra sagen er fuldt oplyst
Dispensation fra fortidsminde - og andre beskyttelseslinjer	Museumsloven mfl.	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for å-beskyttelseslinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for sø-beskyttelseslinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for jord- og stendiger	Museumsloven	<i>Som ovenstående</i>		
Tilladelse til nedlæggelse af veje og stier		<i>Som ovenstående</i>		
Habitat	Habitatdirektivet	<i>Har kommunen kendskab til habitatområder og bilag IV arter, kan dette angives her.</i>		

Vejloven både offentlig og privat, herunder udkørsel fra råstofgraveområdet til offentlig vej	Vejloven, offentlig og privat	Vilkår for overkørsel, fejning, etablering, fjernelse, evt. skiltning samt kørselsretninger.	Ingen bemærkninger	
Lokal - og kommuneplan	Planloven	Herunder også gerne en beskrivelse, såfremt der ligger lokalplaner i umiddelbar nærhed af det ansøgte areal		
Anlægsarbejde på forurenede ejendomme	JFL § 8	Kun aktuelt såfremt der søges indvinding på et forureningskortlagt areal, eller der findes forurening under gravning.		
Geologi og grundvand		om muligt, en geologisk og hydrologisk beskrivelse af området		
Eventuelle andre				
Bygninger	Byggeloven	Kan kommunen allerede ved ansøgning bemærke, om der er forhold omkring ansøgning af byggetilladelse, som indvinder skal være opmærksom på	Opsætning af pavilloner, containere el. lign. Kræver det byggetilladelse, som skal søges via Byg og Miljø.	10-12 uger fra sagen er fuldt oplyst

Efterbehandlingsplan	Råstofloven	<i>Kommunen kan komme med forslag til vilkår i forhold til efterbehandlingsplanens retningslinjer. Efterbehandlingsplanen har en høringsperiode i kommune på mindst 4 uger. Såfremt der er enighed om den planlagte efterbehandling samt eventuelle vilkår, kan dette også tilkendes gives her.</i>		
----------------------	-------------	---	--	--

Bilag 3 Museum Vestsjællands høringssvar

Ann Sofie Krogh Hedemann

Fra: Planarbejdet/Arkæologi <plan@vestmuseum.dk>
Sendt: 1. marts 2022 12:53
Til: Samuel í Geil Bjørnshauge
Emne: SV: Udtalelse museumslovens §23 udvidelse af råstofindvindingstilladelse - Stenlille Grus, Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille (SVM.P883; MVE04163)

Til Region Sjælland

Vi har overfor indvinder vurdering, at der kan være bevaret væsentlig arkæologisk information på arealet til udvidelse mod nord og 28-08-2017 udtalt til råstofmyndigheden at der ikke er bevaret væsentlig arkæologi i den eksisterende grusgrav.

Til udvidelsen mod nord har museet udarbejdet budget for arkæologisk forundersøgelse i 2021 (Museets jf. nr. MVE0413-63-1).

Indvinder har dog siden fravalgt arkæologisk forundersøgelse, men må være bekendt med vores vurdering, der citeres nedenstående i to afsnit:

"Topografi:

Arealet fremstår i dag som dyrkede marker nær Tjørntved i den sydlige del af Stenlille, og ligger umiddelbart nord for den eksisterende grusgrav. Der er ikke jf. museets elektroniske journaler foretaget arkæologiske forundersøgelser forud for anlæggelse og udvidelse af den syd for liggende grusgrav, som ses på luftfoto tilbage fra 1999. Cirka 200 meter mod vest løber Sandlyng Å, hvis forløb omgives af lavereliggende engforløb langs åen et stykke syd for arealet.

Den større forundersøgelses perspektiver:

Formålet med forundersøgelsen er at afklare, om der findes væsentlige fortidsminder på arealet, og i så fald af hvilken karakter.

Der er flere registrerede løsfund af flint fra stenalderen omkring arealet (sb. 69, sb. 33, sb. 80, sb. 42, sb. 71, sb. 12 & sb. 87). De registrerede fund består blandt andet af slebne økser, en flintdolk, mulige bopladsspor i form af samlinger af flintafslag fra bondestenalderen såvel som en guldfingerring fra yngre jernalder (sb. 12). Det er muligt, at der kan være bevaret væsentlige arkæologiske interesser på dele af arealet, hvilket kan afklares ved en arkæologisk forundersøgelse."

Venlig hilsen

Hugo Hvid Sørensen
Museumsinspektør
D +45 2946 0851

Forten 10
4300 Holbæk
T +45 2552 8383

Tilmeld dig Museum Vestsjællands
nyhedsbrev

Fra: Samuel í Geil Bjørnshauge <sambj@regionsjaelland.dk>

Sendt: 10. februar 2022 09:14

Til: Planarbejdet/Arkæologi <plan@vestmuseum.dk>

Emne: Udtalelse museumslovens §23 udvidelse af råstofindvindingstilladelse - Stenlille Grus, Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille (SVM.P883; MVE04163)

Til Museum Vestsjælland

Til rette vedkommende

Region Sjælland har modtaget vedhæftede ansøgning om udvidelse og forlængelse af eksisterende tilladelse til råstofstofindvinding, beliggende ved Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille.

Den oprindelige tilladelse kan ses på følgende link:

<https://www.regionsjaelland.dk/Miljo/raastoffer/gravetilladelse-regionen-er-myndighed/Documents/Omk%c3%b8rselsvejen%201%2c%20inkl%20VVM%2c%2022082017.pdf>

Det udvidede ansøgte område er beliggende indenfor et udlagt graveområde, jf. Råstofplan 2020.

I bilaget *Kort over ansøgt område*, gør Region Sjælland opmærksom på, at både det røde og blå område udgør ét graveområde, jvf. Råstofplanen 2020, men i henhold til ansøgningen er det blå område ikke medtaget i ansøgningen om udvidelse.

Region Sjælland anmoder Museum Vestsjælland om at fremsende bemærkninger til det ansøgte. Frist for fremsendelse af bemærkninger er 24. marts.

Vedlagt:

Ansøgning

Kort over ansøgt område

Venlig hilsen

Samuel í Geil Bjørnshauge

Konsulent

www.regionsjaelland.dk

Region Sjælland
Miljø og Ressourcer
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. +45 93 56 74 27

Mobil +45 93 56 67 27

Personlig e-mail sambj@regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Bilag 4 Supplerende oplysninger fra indvinder

Svar på Sorø Kommunes bemærkninger

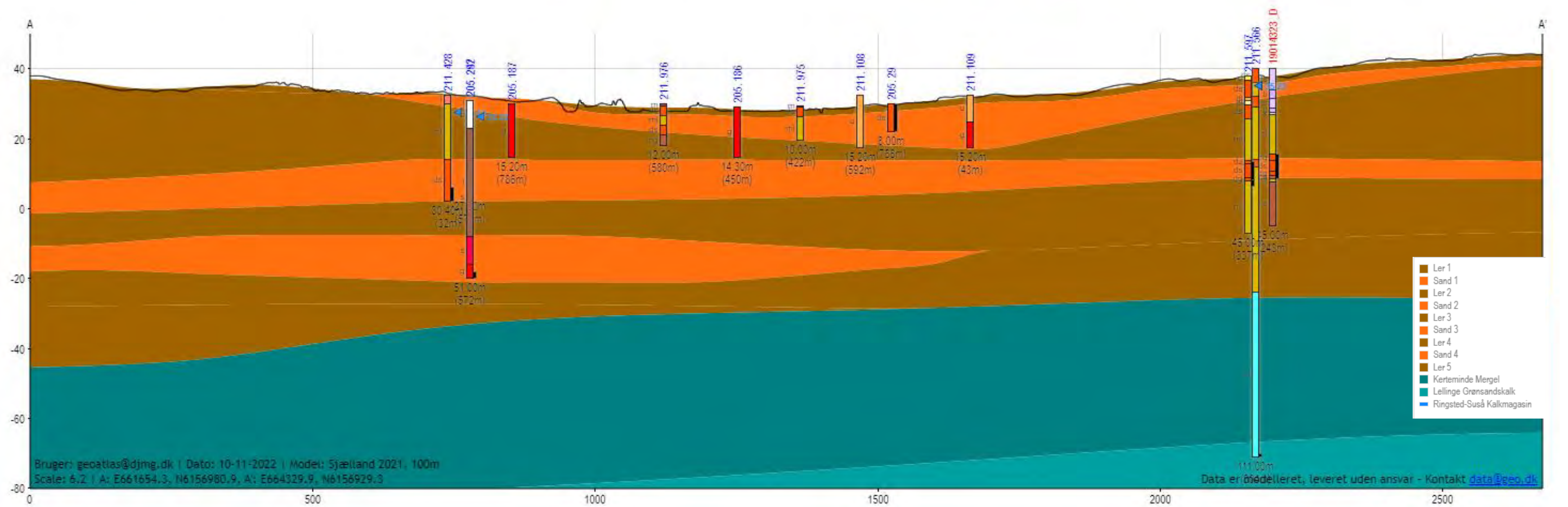
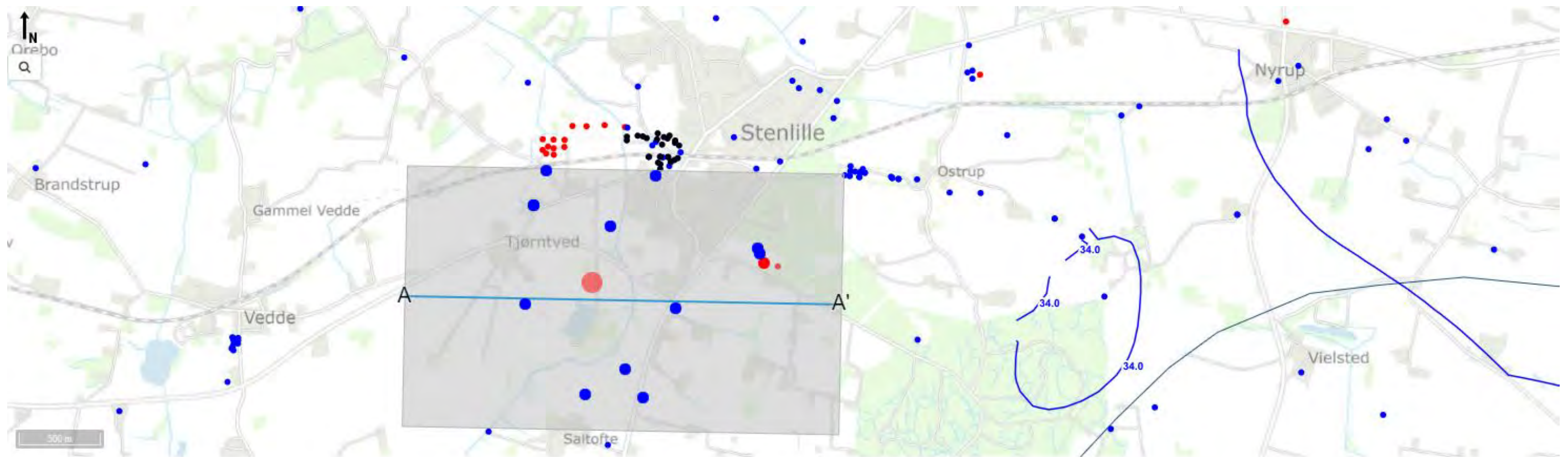
Jordprofiler i området

**Beregning af følgepåvirkninger af
råstofudgravning under grundvandsspejl**

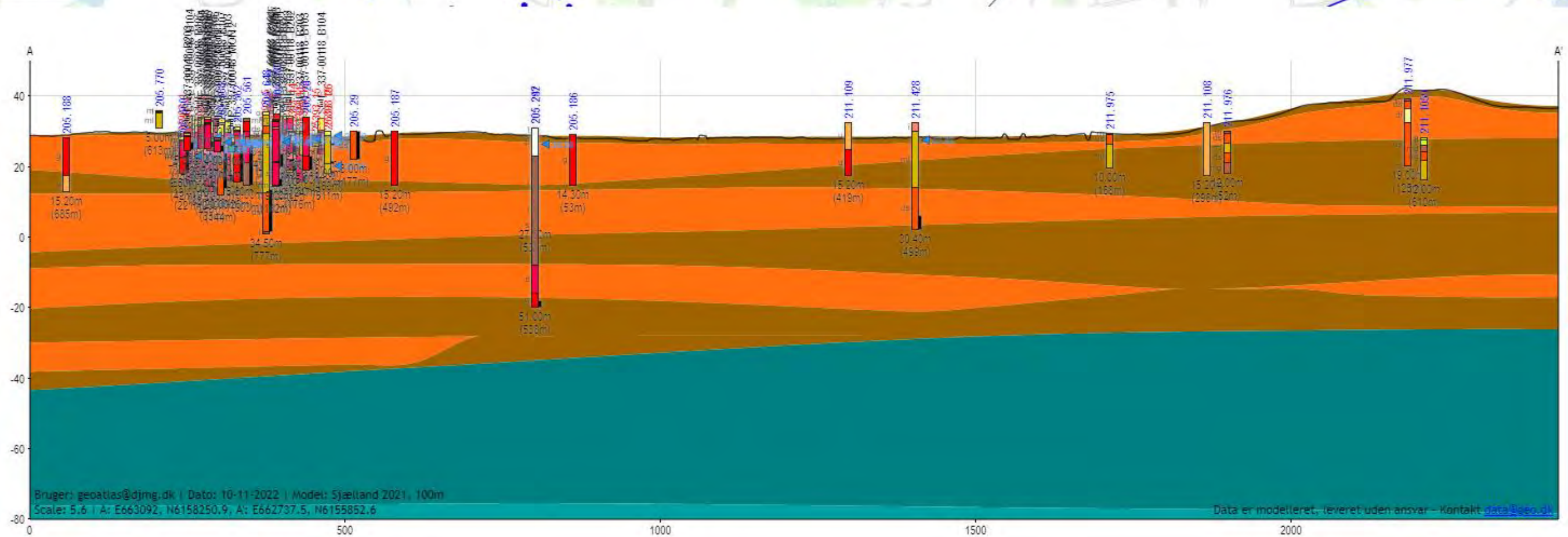
Bemærkning Region S	Svar fra DJ-MG	Kilde/bilag
Skal gravning foregå om vinteren eller skal der graves hele året?	Hele året	
Hvor kommer oplysningerne om grundvandskoterne fra?	VSP i kote +28 i søen ses af ortofoto/højdekort	Bilag X1
Der skal ikke korrigeres for porøsitet i beregning af gravehastigheden – dvs. gravehastighed er 32.000 m ³ /år, ikke 24.000 m ³ /år.	Vi er uforstående over for dette da vandet løber tilbage til sø/grundvandsmagasin og ikke sælges sammen med råstofferne. Fra MST 2000: " <i>Ved en oppumpning fjernes vandet helt fra grundvandsmagasinet og dette giver således anledning til en konkret reduktion af magasinindholdet. Under en vådgravning fjernes ikke vand men råstof fra grundvandsmagasinet. " På trods heraf er beregningen uden korrigering fra porevand er vedlagt i bilag X2. Som det fremgår er den maksimale teoretiske sænking på 5 cm.</i>	Miljøprojekt 526, MST 2000, s. 13 Bilag X2
De vigtige antagelser om at der graves i et uendeligt, ensartet grovkornet sandmagasin vurderes ikke at være til stede på lokaliteten. Magasinet afsnøres mod vest og øst, og mod syd viser borerne vekslende aflejringer af moræneler, silt, tørv, fint- og mellemkornet sand. Kun mod nord er der ud fra boringsdata grund til at antage at der er et sammenhængende mellem-grovkornet sandmagasin af væsentlig udbredelse. Begrænsninger i magasinets udbredelse betyder at den reelle sænkning bliver større end den beregnede.	På baggrund af modeldata, trykdata og trykpotentialer (Vedlagt i bilag X1) må det antages, at der er hydraulisk forbindelse mellem sand 1, 2 og 3 der samlet har en mægtighed på 40 - 60 m og stor udbredelse. En antaget lagtykkelse 9 vurderes derfor at være ganske konservativ.	Bilag X1 INDSATSPLAN FOR GRUNDVANDSBESKYTTELSEN I SORØ- STENLILLE OG FJENNESLEV OMRÅDET SORØ KOMMUNE 2018

Den hydrauliske ledningsevne er en meget betydende parameter, og er sat højt i beregningen, hvilket giver en lav sænkning. Den hydrauliske ledningsevne på 0,001 m/s (groft sand) er måske rimelig for aflejringerne i selve grusgraven, men næppe for hele oplandet, hvor der strømmer vand til. Hvis den hydrauliske ledningsevne i oplandet er mindre end 0,001 bliver sænkningen større. Hvis den hydrauliske ledningsevne f.eks. er 0,0001 (fint-mellemkornet sand) er sænkningen 35 cm, hvilket er en stor forskel. Hvis den er 0,00005 (fint sand eller tørv), bliver sænkningen 60 cm.	Der er konstateret store forekomster af grus som ofte vil have en ledningsevne af størrelsen 10 ⁻³ - 10 ⁻² m/s. Sorteringsgraden er ligeledes afgørende for den hydrauliske ledningsevne. Så store sand- og grusforekomster må antages at være aflejeret under en relativt høj grad af ensartethed hvilket medfører god sortteringsgrad.	Bilag X1
Sænkningen i magasinet omkring graven forøges over tid og skal beregnes med den fulde gravetid, ikke kun for 1 år. Der er gravet i 50 år, og der søges om yderligere 10 år. Det betyder i realiteten at sænkningen i kort afstand (50 m) må vurderes at være lig sænkningen i grusgraven.	Fra MST 2000: <i>I praksis vil der altid være pauser i gravningen således, at vandspejlet får mulighed for at retablere sig. Når gravningen så starter igen, er der i graven opsamlet en buffer af vand, som dæmper sænkningernes størrelse. Jo større fri vandoverflade, jo større er denne buffer. Derfor vil det være en sund praksis at etablere en så stor sø som praktisk muligt i starten af gravningen for derved at mindske sænkningerne. Denne buffereffekt er en væsentlig årsag til, at der ikke observeres sænkninger i og omkring råstofgrave, hvor der vådgraves.</i>	Miljøprojekt 526, MST 2000, s. 23
Vi mangler oplysninger om den forventede påvirkning af grundvandsstanden og påvirkningen af Sandlyng Å.	På baggrund af ovenstående vurderes det at de tidligere udførte beregninger af teoretiske vandstandændringer i søen på maks. 4 cm, som følge af gravning af sand/grus svarende til pumpning af 2,7 m ³ vand pr. time, er konservative. På baggrund denne lille og teoretiske vandspejlsændring vurderes det ikke, at gravningen kan udgøre en risiko i forhold til vandstanden i Sandlyng Å.	

Geologisk modelprofil Sjælland 2021, ØST -> VEST, samt data fra nærliggende borer.

Geologisk modelprofil Sjælland 2021, NORD -> SYD, samt data fra nærtliggende borer.

Beregning af følgevirkninger af råstofudgravning under grundvandsspejlet					
Sag: Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille		Sag nr.: B-32750	Dato: 29-09-2021		

Sænkning i gravesø ved vådgravning, t=1 år												
Grave- hastighed	Andel under VSP	Porøsitet	Gravehastighed under VSP inkl. porevand		Tykkelse af mættet magasin	Hydraulisk lednings- evne	Trans- missivitet	Diffus- sivitet	η ₁	E _{lm} (η ₁) approx.	Sænkning af grundvands- spejl i gravesø	Radius af gravesø
m ³ /år	%	-	m ³ / år	m3 / time	m	m/s	m ² /s	m ² /s			m	m
25.000	80	0,25	20.000	2,3	9	1,00E-03	9,00E-03	0,036	0,00016	0,0013	0,03	27
40.000	80	0,25	32.000	3,7	9	1,00E-03	9,00E-03	0,036	0,00025	0,0019	0,05	34

Sænkning i grundvandsmagasin, t=1 år						
Grave- hastighed	η	Afstand fra centrum af gravesø	Afstand fra kant af gravesø	$E_i(\eta_1)$	$E_i(\eta)$	Sænkning i magasin i r
m ³ /år		m	m			m
25.000	0,0012	74	47	8,1903	6,1496	0,03
40.000	0,0014	80	46	7,7204	5,9957	0,04

Bilag 4

Stenlille Grusgrav ApS
Ranunkelvej 15
4300 Holbæk

Den 24-04-2023

J.nr. 13.02.01-P19-3-19

Vandindvindingstilladelse Stenlille Grusgrav, Omkørselsvejen 1A og 1C, 4295 Stenlille

Natur og Miljø

Rådhusvej 8

4180 Sorø

T 5787 6000

soroekom@soroe.dk

www.soroe.dk

Karsten Brunsgaard Rud - karu

T 57876344

karu@soroe.dk

Stenlille Grusgrav ApS har med ansøgning til Region Sjælland ansøgt om forlængelse af tilladelse til indvinding af grus under grundvandsspejlet, og forøgelse af den årlige indvinding af grus under grundvandsspejlet fra 10.000 m³ til 32.000 m³. Den eksisterende tilladelse til indvinding af 26.000 m³ overfladevand årligt til grusvask og støvbekæmpelse er ansøgt fornyet på uændrede vilkår. Stenlille Grusgrav er beliggende Omkørselsvejen 1A, 4295 Stenlille, matrikelnummer 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille.

Afgørelse

Sorø Kommune meddeler jf. vandforsyningslovens § 26 tilladelse til midlertidig grundvandssænkning, som følge af den tilladte råstofindvinding på 32.000 m³ råstoffer under grundvandsspejlet på matrikelnummer 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille.

Sorø Kommune meddeler jf. vandforsyningslovens § 20 tilladelse til indvinding af 26.000 m³ grundvand årligt til grusvask og støvbekæmpelse.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår.

Gyldighed

1. Tilladelsen bortfalder hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.
2. Tilladelsen gælder i 10 år og udløber når råstoffortilladelsen udløber. Ved bortfald af råstoffortilladelsen bortfalder denne tilladelse også.

Tilladelse til midlertidig grundvandssænkning

3. Gravning under grundvandsspejl må ikke give anledning til påvirkning af vandmængderne i nærliggende vandløb, søer eller vådområder.
 4. I forbindelse med råstofgravningen er det ikke tilladt at sænke grundvandsstanden ved hjælp af pumpning eller afledning af vand via dræn eller grøft.
 5. Der må årligt indvindes op til 32.000 m³ grus under grundvandsspejlet
-

Tilladelse til indvinding af overfladevand til grusvask og støvbekæmpelse

6. Der må indvindes op til 26.000 m³ overfladevand pr. år.
7. Pumpeydelsen må højst være 270 m³/time, i højst 3 timer dagligt og i højst 8 timer pr. måned.
8. For at forhindre fiskeyngel og lignende i at blive suget med vandet ind i anlægget, skal pumpen være forsynet med et korrosionsbestandigt filter med en spaltebredde på højst 5 mm og et samlet indsugningsareal på mindst 0,2 m², således at vandhastigheden ved filteret er højst 0,4 m/s.
9. Hvis indvindingsstedet skal flyttes til en anden sø, skal det nye sted være godkendt af Sorø Kommune før indvindingspumpe flyttes.
10. Det er tilladt at anvende op til 10 m³ vand ugentligt til støvbegrænsning af de interne veje. Der skal dagligt føres journal med anvendelse af vand til støvbegrænsning på de interne veje. Journalen skal indsendes til Sorø Kommune på forespørgsel eller ved tilsyn.
11. Vandforbruget skal måles ved hjælp af timetæller, som måler indvindingspumpens driftstimer. Vandforbruget skal opgøres hvert år pr. 31. december og indberettes til Sorø Kommune senest 1. februar det følgende år på den af kommunen anviste måde.
12. Registreringen af vandforbruget skal opbevares i mindst 10 år og på anmodning forevises myndighederne.
13. Bestemmelser om måling og registrering af vandforbruget kan til enhver tid ændres af kommunen.

Erstatningsansvar

I medfør af vandforsyningslovens § 28 er den, for hvis regning eller i hvis interesse bortledning m.v. foretages, erstatningspligtig for skader i bestående forhold ved forandring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer m.v.

Hjemmel og tilbagekaldelse

Råstofindvinding under grundvandet medfører en midlertidig sænkning af grundvandsspejlet og kræver derfor en tilladelse efter vandforsyningslovens § 26. Tilladelsen kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis de forudsætninger, som lå til grund for afgørelsen, viser sig at være urigtige eller ændres væsentlig, jf. vandforsyningslovens § 26 stk. 3.

Tilladelse til indvinding af overfladevand meddeles efter § 20 i vandforsyningsloven. Tilladelsen kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis tilladelsen er givet på

grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning, eller hvis vilkårene for tilladel-
sen tilsidesættes, jf. vandforsyningslovens § 34.

Ansøgning

Stenlille Grusgrav ApS har søgt om fornyelse og udvidelse af den eksisterende tilladelse til råstofgravning i Stenlille Grusgrav ved Omkørselsvejen i Stenlille. Den nuværende råstofftilladelse omfatter årlig indvinding af grus på op til 15.000 m³, heraf 10.000 m³ under grundvandsspejlet. Der er søgt om udvidelse til indvinding af grus op til 40.000 m³ årligt, heraf 32.000 m³ under grundvandsspejlet. Indvindingsarealet udvides fra det nuværende areal på 8,5 ha til 17,4 ha.

Figur 1. Det ansøgte graveområde

Der søges derudover om fornyelse af tilladelse til indvinding af 26.000 m³ overfladevand årligt til grusvask. Vandet fra grusvask ledes til et nedslivningsbassin, hvorfor størstedelen af vandet infiltrerer tilbage til det terrænnære grundvand. Tilladelse til nedslivning af vand fra grusvask er meddelt af Sorø Kommune den 10. maj 2017.

Arealet efterbehandles til natur/rekreativt areal, og regionen vil fastsætte vilkår om at der ikke må anvendes gødning og pesticider på det efterbehandlede areal.

I ansøgningen er anvendt Miljøstyrelsens metode til at beregne den teoretiske midlertidige grundvandssænkning i gravesøen under vådgravning. Resultatet viser, at råstofindvinding på 32.000 m³ årligt under grundvandsspejlet giver en sænkning af vand-spejlet i gravesøen på cirka 5 centimeter. I en afstand af omtrent 50 meter, svarende til afstanden til Sandlyng Å, vil sænkningen af grundvandsspejlet efter et års vådgravning være cirka 4 centimeter. Det svarer til en forøgelse af grundvandssænkningen på cirka 2 centimeter i forhold til den nuværende vådgravning på 10.000 m³ om året.

Vurdering af grundvandsforhold

Graveområdet ligger delvis i udpeget Område med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD), hvor det øverste primære magasin er Sand 2. Ifølge den statslige grundvandskortlægning er den samlede lertykkelse over Sand 2 stedvis ned til mellem 5 og 10 meter. Den samlede lertykkelse over det nedre primære grundvandsmagasin Sand 3 er i størrelsesordenen 15-30 meter. Både Sand 2 og Sand 3 har i området betydelige tykkelser på op til 10-15 meter. Det terrænnære grundvandsmagasin Sand 1 er delvis bortgravet i området som følge af grusgravningen, men nord og syd for grusgraven opnår Sand 1 stedvist tykkelser på op til 10-15 meter.

Grusgraven, der tidligere udgjorde Tjørntved ås, ligger i Sandlyng ådal. I ådalen er der en neutral til svagt opadrettet gradient mellem det øverste grundvandsmagasin Sand 1 og Sand 2, og en neutral til svagt nedadrettet gradient mellem Sand 2 og Sand 3. Hvor terrænet stiger øst og vest for ådalen, bliver gradienten tydeligt nedadrettet, både til Sand 2 og Sand 3.

Vurdering af sårbarhed overfor forurening

De hydrogeologiske forhold fremstår forholdsvis sårbare, idet der er en betydelig grundvandsressource i området, og forholdsvis tynde dæklag over det øverste primære magasin. Regionen vil stille vilkår om, at der ikke må gødes eller bruges pesticider på det efterbehandlede areal. Efter råstofindvindingens ophør vil der derfor ikke være en væsentlig risiko for grundvandsressourcen.

Vurdering af grundvandssænkning

Miljøstyrelsen har undersøgt, at indvinding af råstoffer under grundvandsspejlet giver anledning til midlertidig grundvandssænkning, der opstår som følge af tilstrømning af omgivende grundvand til udligning af det råstofvolumen, som fjernes ved vådgravningen. Tilstrømningen af grundvand til gravesøen medfører derved en afdræning af de omkringliggende arealer. Såfremt aflejringerne omkring grusgraven er tilstrækkelig højpermeable, vil afsænkningen af grundvandsspejlet i og omkring graven dog være meget lille, fordi den spredes over et stort areal. Da der omkring Stenlille Grusgrav findes betydelige sand- og grusaflejringer, som udgør de terrænnære grundvandsforekomster i både nordlig og sydlig retning, vurderer Sorø Kommune, at forudsætningerne for at den midlertidige grundvandssænkning er meget lille er til stede. Der er desuden ikke andre nærliggende grusgrave, som kan medføre en kumulativ effekt.

Påvirkningen af landskabet ved råstofindvinding er derimod irreversibel og permanent. Hvis en væsentlig del af det terrænnære grundvandsmagasin bortgraves i sin helhed i

forbindelse med råstofindvindingen, kan der teoretisk opstå varig grundvandssænkning, som ikke kan estimeres med Miljøstyrelsens metode. Der er dog ikke andre nærliggende aktive grusgrave omkring Sandlyng Å, og det ansøgte gravevolumen under grundvandsspejlet er desuden begrænset. Sorø Kommune vurderer derfor ikke, at det ansøgte vil medføre en væsentlig permanent grundvandssænkning.

Vurdering af vandindvindingsinteresser

Den nærmeste vandindvinding er brønden med DGU nr. 210.1313, der forsyner husholdningen på Tjørntvedvej 37 med drikkevand. Brønden ligger ca. 580 meter vest for grusgraven. Nærmeste vandindvinding til almen vandforsyning er Stenlille Vandværks boringer, som ligger ca. 1,7 kilometer nordøst for grusgraven.

Størstedelen af det vand, som anvendes til grusvask, vil sive tilbage til det terrænnære grundvand, mens en mindre del vil fordampe. Der er tale om en lille vandmængde, som ikke vil udgøre et væsentligt tab i den lokale vandbalance. Der er i nedsivningstilstanden stillet vilkår om, at der ikke må tilsættes stoffer til vaskevandet, hverken før, under eller efter vaskeprocessen. Vandet indvindes desuden fra en gravesø, som vil have en dæmpende buffereffekt i forhold til sænkning af grundvandsspejlet i vandindvindingsens nærområde.

Vådgravning medfører en lokal omrokering af den terrænnære grundvandsressource, hvilket generelt ikke vurderes at udgøre et grundvandsressourceproblem. Som ved vandindvindingen til grusvask, vil de eksisterende gravesøer have en dæmpende buffereffekt i forhold til sænkning af vandspejlet under vådgravning. Sorø Kommune vurderer derfor, at vandindvinding og råstofindvindingen under grundvandsspejl ikke vil påvirke øvrige vandindvindingsinteresser væsentligt.

Vurdering af grundvandsforekomster

Vi skal ved administration af loven sikre, at tilstanden af grundvandsforekomster ikke forringes, eller at målopfyldelse af grundvandsforekomsterne hindres. Projektarealet ligger indenfor udpegning af fem grundvandsforekomster, jf. Tabel 1. Grundvandsforekomsterne er adskilt fra hinanden af vandstandsende lerlag. Det nedre primære magasin i Sand 3 (ks3) er vurderet i ringe kemisk tilstand på grund af pesticider. De øvrige grundvandsforekomster opfylder målsætningerne om god kvantitativ og kemisk tilstand. Sorø Kommune vurderer ikke, at projektet kan forringe tilstanden eller hindre målopfyldelse af grundvandsforekomsterne. Ved vurderingen har kommunen lagt vægt på, at projektets påvirkning af grundvandsspejlet vil være meget lille, og at der stilles vilkår om at der ikke gødes eller bruges pesticider på det efterbehandlede areal.

Tabel 1. Grundvandsforekomster jf. MiljøGIS for høring af vandområdeplaner 2021-2027

Navn	Typologi	DK-Modellag	Kvantitativ tilstand	Kemisk tilstand
dkms_3615_ks	Terrænnær	Ks1	God	God
dkms_3616_ks	Terrænnær	Ks1	God	God
dkms_3638_ks	Terrænnær	Ks2	God	God

dkms_3650_ks	Dyb	Ks3	God	Ringe (pesticider)
dkms_3619_kalk	Dyb	Kalk	God	God

Miljøvurderingsscreening

Når dele af et anlæg kræver tilladelse efter § 7 i råstofloven, varetager regionsrådet kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for hele anlægget i forhold til miljøvurdering af projektet, jf. miljøvurderingslovens §17 stk. 2. Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2. Region Sjælland har vurderet, at det ansøgte projekt ikke kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet. Region Sjælland har den 6. februar 2023 truffet afgørelse efter miljøvurderingslovens § 21 om, at der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport.

På den baggrund har Sorø Kommune ikke foretaget særskilt miljøvurderingsscreening af projektet.

Habitatvurdering

Nærmeste Natura 2000-områder er Habitatområde (nr. 156), som ligger cirka 10 km nord for det ansøgte område og Nordlige del af Sorø Sønderskov, habitatområde H141, som ligger ca. 10 kilometer i sydlig retning for gravearealet. På grund af de store afstande vurderes det ansøgte ikke at kunne give anledning til en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne.

Vi skal ved administration af lovgivningen sikre, at yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede dyrearter (opført på habitatdirektivets bilag IV) ikke bliver forringet. Arterne på Habitatdirektivets bilag IV er ligeledes beskyttet efter § 29 a i Naturbeskyttelsesloven, hvor de kaldes bilag 3 arter.

Arterne må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier og yngle- eller rasteområder, der ikke må beskadiges eller ødelægges.

I forbindelse med Regionens VVM-redegørelse er forekomsten af disse arter undersøgt. Der er registreret flere arter af flagermus, som søgte føde i området. Desuden er der fundet yngel af strandtudser i et par småsøer vest for de beskyttede søer. Der indgår ikke fældning af træer med hulheder eller lignende yngle- og rastebiotoper for flagermus i projektet. Flagermus, som søger føde i området, kan have gavn af et relativt stort insektliv tilknyttet søerne og de udyrkede, varme skrænter. Det er kommunens vurdering, at råstofindvinding i søerne på de fastsatte vilkår ikke vil forrykke områdets egnethed til fødesøgning for flagermus væsentligt. Strandtudserne er ikke tilknyttet store dybe søer. Der er derfor ikke risiko for at gravningerne i de beskyttede søer i sig selv giver forringede forhold for strandtudserne. Lignende forhold gælder for andre bilag IV padder, som kunne forekomme i området. Det kunne være stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø, som vurderes at kunne være sandsynligt forekommende i området.

Hensynet til arternes forekomster udenfor de beskyttede søer vil blive varetaget af Regionen i forbindelse med gravetilladelsen.

Vurdering af øvrige naturforhold

Sandlyng Å løber forbi og rundt om graveområdet. Syd for graveområdet er der cirka 50 meter til vandløbet, mens der øst og nordøst for graveområdet er mellem cirka 100 og 150 meter. Sandlyng Å er miljømålsat og vurderes at være følsom overfor sænkninger af grundvandsspejlet. Ifølge MiljøGIS for høring af vandområdeplaner 2021-2027 er den økologiske tilstand af Sandlyng Å på strækningen opstrøms gravearealet i sydlig og østlig retning ukendt. Nedstrøms graveområdet i nordøstlig retning er vandløbet i dårlig økologisk tilstand.

Øst for graveområdet, mellem graveområdet og Sandlyng Å, findes et par mindre småsøer i en afstand af ned til 30 meter fra graveområdet, samt et mindre moseområde ca. 50 meter fra graveområdet. Derudover er der enkelte småsøer vest for graveområdet.

Sorø Kommune har med Miljøstyrelsens metode anslået afsænkningen af grundvandsspejlet efter 10 års vådgravning, svarende til råstoftilladelsens gyldighed, og under antagelse af at de omkringliggende aflejringer er højerpermeable med en hydraulisk ledningsevne på 10^{-3} m/s, svarende til grovkornet sand. Resultatet viser, at i 50 meters afstand fra grusgraven bliver afsænkningen cirka 5 centimeter, mens afsænkningen i 500 meters afstand bliver cirka 3 centimeter. Hvis de omkringliggende aflejringer mere konservativt antages at have en lavere hydraulisk ledningsevne på $5 \cdot 10^{-4}$ m/s, svarende til mellemkornet sand, bliver afsænkningen i 50 meters afstand cirka 8 centimeter, og i 500 meters afstand cirka 5 centimeter. Sorø Kommune vurderer, at en påvirkning i denne størrelsesorden ikke kan antages at have væsentlige effekter på den økologiske tilstand i Sandlyng Å eller de nærliggende § 3 beskyttede søer og moseområde.

Selvom Miljøstyrelsens beregningsmetode bygger på en række forenkede antagelser, som ikke altid vil være opfyldt i fuld udstrækning, så er den ansøgte råstofindvinding under grundvandsspejlet forholdsvis beskeden. Den resulterende midlertidige grundvandssænkning vil erfaringsmæssigt være tilsvarende lille. Der vil blive indvundet overfladevand fra gravesø til grusvask, hvoraf det meste vil nedsive tilbage til det terrænnære grundvand. Sorø Kommune vurderer på den baggrund, at det ansøgte ikke kan antages at få væsentlige negative konsekvenser for de omkringliggende våde naturtyper, eller forringe den økologiske tilstand, eller hindre mål opfyldelse i Sandlyng Å.

Grundlag for afgørelsen

Følgende materiale danner grundlag for tilladelsen:

- Ansøgningsmateriale modtaget fra Region Sjælland den 30. januar 2020.

- Region Sjællands afgørelse om ikke-miljøvurderingspligt dateret 23. november 2022 (screeningsafgørelse efter miljøvurderingslovens § 21).
- Supplerende oplysninger modtaget fra ansøger den 2. september 2021.
- VVM og miljørapport, september 2015. Fornyet råstofindvinding ved Omkørselsvejen 1, Stenlille. DJ Miljø & Geoteknik P/S
- Tilladelse til nedsivning af vand fra grusvask meddelt af Sorø Kommune den 10. maj 2017. J.nr. 340-2017-10775.

Partshøring

Et udkast til nærværende tilladelse har været sendt til udtalelse hos ansøger og Region Sjælland. DJ Miljø & Geoteknik har på vegne af ansøger anmodet om opretholdelse af tidligere vilkår om anvendelse af vand til støvbekæmpelse, som er indarbejdet som vilkår 10 i denne tilladelse.

Klagevejledning

Tilladelsen til grundvandssænkning efter vandforsyningslovens § 26 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Tilladelsen til vandindvinding efter vandforsyningslovens § 20 kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Forbrugerrådet Tænk og enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Klager skal indgives via den fælles klageportal, under Nævnenes Hus her: <https://kpo.naevneneshus.dk>

Der er gebyr på klager til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Pengene refunderes, hvis du får medhold i klagen. Der er mulighed for at anmode om fritagelse for gebyret. Siden indeholder vejledninger om gebyr og klageforløb.

Klagefristen er fire uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, det vil sige senest mandag den 22. maj 2023.

Hvis du ønsker at indbringe afgørelsen for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsen er meddelt.

Lovhenvvisninger

- **Råstofloven**
Bekendtgørelse nr. 124 af 26/01/2017 af lov om råstoffer.
- **Vandforsyningsloven**
Bekendtgørelse nr. 602 af 10/05/2022 af lov om vandforsyning m.v.
- **Vandindvindingsbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 470 af 26/04/2019 om vandindvinding og vandforsyning.
- **Miljøvurderingsloven**
Bekendtgørelse nr. 1976 af 27/10/2021 af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
- **Habitatbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 2091 af 12/11/2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
- **Indsatsbekendtgørelsen**
Bekendtgørelse nr. 449 af 11/04/2019 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

Med venlig hilsen

Karsten Brunsgaard Rud - karu
Miljømedarbejder

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Region Sjælland: naturmiljo@regionsjaelland.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Sorø: soroe@dn.dk

Bilag 5

SORØ
KOMMUNE

Stenlille Grusgrav ApS
Ranunkelvej 15
4300 Holbæk

Dispensation til at udvinde råstoffer

Kære Stenlille Grusgrav Aps.

Dispensation

I får lov til at grave grus i søen som ansøgt. Men I må først begynde på arbejdet, når klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, må I først begynde, når klagenævnet har taget stilling til klagen og skrevet til jer.

I får besked fra klagenævnet, hvis der bliver klaget over dispensationen. Vær opmærksom på, at der kan gå nogle dage efter klagefristens udløb, inden I får besked, hvis klagen f.eks. er indkommet på klagefristens sidste dag.

Du skal overholde disse vilkår:

- Gravningen i søen skal ske i samme rækkefølge, som beskrevet i udkast til graveplanen, som er vist i figur 2.
- Efter råstofindvindingen må søbredderne i gennemsnit ikke være stejlere end 1:5 og ingen steder stejlere end 1:3 i intervallet fra kote 28,75 ned til kote 25,75 (højdekurver 2015 og 2019 viser vandspejl i kote ca. 27,75). Regionen kan fastsætte skærpede vilkår om hældninger.
- Der må ikke udsættes ænder, fisk eller lignende.
- Der må ikke fodres ænder eller andre dyr som findes i søen.
- Hvis der plantes træer nær søen, skal disse på syd- og vestsiden plantes mindst lige så langt fra søbredden, som træernes forventede sluthøjde er
- Der må ikke opsættes redeguse, hegn (dog undtaget kreaturhegn) eller lignende.

Den 08-03-2023
J.nr. 01.05.08-P25-8-22
Ejendom:

Natur og Miljø
Rådhusvej 8
4180 Sorø
Se åbningstider
på hjemmesiden
www.soroe.dk

Kim Hansen (Natur og Miljø)
57876360
kiha@soroe.dk

Vilkårene er stillet for at sikre:

- At søen kan blive et godt levested for planter og dyr.
- At den kan se naturlig ud.
- At der bliver taget hensyn til naturværdierne i området.

Vær opmærksom på at:

Hvis du senere vil ændre søen, f.eks. med randbeplantning eller udsætning af krebs, skal du søge om yderligere dispensation hos os.

Anden lovgivning

Hvis du vil ændre dræn eller grøfter, eller ændre vandets afløb fra andre ejendomme, skal du først søge tilladelse hos os ifølge vandløbslovens bestemmelser.

Opdages en forurening ved gravningen, skal du give os besked om det ifølge lov om miljøbeskyttelse.

Jordarbejder skal standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til Museum Vestsjælland, Arkæologi, Forten 10, 4300 Holbæk. Tlf.: 25 52 83 83 – E-mail: plan@vestmuseum.dk¹.

Inden arbejdet påbegyndes, kan den, der udfører jordarbejdet, bede det lokale kulturhistoriske museum oplyse, om arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder.

Hvis museet i sin udtalelse vurderer, at der ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser på arealet, så skal evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse betales af Kulturministeren.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men den fritager bygherre for udgifterne til en arkæologisk undersøgelse.

¹ Jf. museumslovens § 27

Redegørelse

Dispensationen til gravning af grus i søens østside supplerer en gældende tilladelse til råstofindvinding i terrænet nord, syd og vest for søerne og i småsøerne samt i den vestlige del af de beskyttede søer. Der blev udarbejdet en VVM-vurdering i forbindelse med den gældende tilladelse. Det fremgår af vurderingen bl.a. at søerne er gamle gravesøer, som er opstået i forbindelse med gravning under grundvandsspejl engang i 1970'erne. De vurderes at være næringsrige og relativt artsfattige, men der tages forbehold for at undersøgelserne er udført midt i oktober efter frost og uden for planternes vækstsæson. Det fremgår videre, at det økologiske potentiale for søerne er relativt godt, men at gødningspåvirkningen fra et væsentligt andehold er begrænsende for at søerne kan opnå det fulde naturpotentiale. Det vurderes i VVM'en at være en forudsætning for en varieret bredzone og vandplanteflora, at der skabes mere klart vand og bredzoner uden kraftigt slid og andekskrementer.

Der er ved supplerende undersøgelser fundet følgende fuglearter tilknyttet søerne: Lille -, toppet - og gråstrubet lappedykker, strandskade, gråand og blishøne. Ingen af disse arter er under særlig beskyttelse. Desuden er der registreret grøn frø, som er fredet. Fredningen beskytter mod indsamling og direkte drab, men medfører ikke krav om særlig beskyttelse af levesteder.

I forbindelse med VVM-undersøgelserne er der i graveområdet yderligere fundet arterne strandtudse og digesvale, som der er særlige beskyttelsesbestemmelser for. Disse arter er imidlertid ikke tilknyttet større søer, og forventes ikke påvirket af denne afgørelse. Beskyttelsen af disse arter vil blive varetaget i Regionens gravetilladelse.

En opdateret søgning på "Naturdata" i mere end 500 m afstand fra de beskyttede søer har ikke resulteret i fund af registreringer af bilag IV arter. Der er kun registreret en rødlisteart, planten seline (NT), på en eng ca. 400 m syd for søerne.

Figur 1: De beskyttede søer i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 er vist med blå skravering. De øvrige søer i graveområdet er ikke beskyttede.

Søerne indgår i kommuneplanens udpegninger af eksisterende spredningskorridorer for våde naturtyper, som i henhold til kommuneplanens pkt.6.1.6. er udpeget med henblik på at skulle sikre og forbedre spredningsmulighederne for vilde dyr og planter. Inden for de økologiske forbindelser skal eksisterende naturområder i videst muligt omfang beskyttes mod en udvikling, der kan forringe livsbetingelserne for det nuværende dyre- og planteliv. Arealerne vest for indgår i udpegningen af potentielle økologiske forbindelser. Det skal tilstræbes, at der i de potentielle øko-

logiske forbindelser skabes nye naturarealer, der kan forbedre dyrs og planter
spredning mellem de eksisterende naturområder.

Figur 2: Oversigtskort med gravesektioner. Gravesektionsnummeret angiver årstallet for indvinding.

Indvinding af råstoffer i søerne vil være forbundet med væsentlige forringelser for søernes dyre og planteliv, mens den står på. Bundmaterialet vil konstant blive op-hvirvlet og lerpartikler vil blive udvasket. Det vil resultere i uklart vand, som bl.a. vil gøre det umuligt for bundlevende planter at få lys nok til at overleve. Graveplanen tager højde for det ved at materialerne syd og vest for den beskyttede sø indvindes først, idet der efterlades en uafgravet bræmme ind mod søen, indtil resten af 2024 feltet er afgravet. Derefter afgraves bræmmen sammen med det grus, som indvin-des fra søerne (2025-2026), efterfulgt af afgravning i søens østlige side i feltet 2027-2028.

For at skåne søen for yderligere afgravning længst muligt, fortsættes gravningen derefter i felterne 2029-2032 nord for søen. Først derefter afgraves felterne 2033 og 2034, hvor der igen holdes en bræmme til den beskyttede sø, som først afgra-ves til allersidst.

Vurdering

Søerne er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det betyder, at tilstanden ikke må ændres. Efter naturbeskyttelseslovens § 65 kan kommunen, i særlige tilfælde, give dispensation fra § 3.

I henhold til kommunens administrationsgrundlag for naturbeskyttelsesloven og museumsloven kan der i særlige tilfælde gives dispensation til råstofgravning i beskyttede søer, når det gennem efterbehandlingen og den efterfølgende drift kan sikres, at områdets samlede naturværdier forbedres. Det er kommunens vurdering, at der er tale om særlige tilfælde, fordi der er tale om gamle grusgravssøer med stejle brinker og stort tidligere andehold, som vil kunne få en bedre naturtilstand efter indvindingerne. For at sikre en bedre naturtilstand efter indvindingerne, har kommunen fastsat vilkår for bl.a. brinkernes hældning, udsætning og fodring af ænder, samt at påvirkningen af søernes vand skal være så kort som mulig. Disse vilkår imødekommer også kommuneplanens bestemmelser.

Kommunen skal ved administration af lovgivningen sikre, at yngle- og rasteområder for en række strengt beskyttede dyrearter (opført på habitatdirektivets bilag IV)² ikke bliver forringet. Arterne på Habitatdirektivets bilag IV er ligeledes beskyttet efter § 29 a i Naturbeskyttelsesloven, hvor de kaldes bilag 3 arter.

Arter omfattet af beskyttelsen må ikke forsætligt forstyrres med skadelig virkning for arten eller bestanden. Forbuddet gælder i forhold til alle livsstadier og for yngle- eller rasteområder, der ikke må beskadiges eller ødelægges. I forbindelse med VVM-redegørelsen er forekomsten af disse arter undersøgt. Der er registreret flere arter af flagermus, som søgte føde i området. Desuden er der fundet yngel af strandtudser i et par småsøer vest for de beskyttede søer.

Der indgår ikke fældning af træer med hulheder eller lignende yngle- og rastebiotoper for flagermus i projektet. Flagermus, som søger føde i området, kan have gavn af et relativt stort insektliv tilknyttet søerne og de udyrkede, varme skrænter. Det er kommunens vurdering, at råstofindvinding i søerne på de fastsatte vilkår ikke vil forrykke områdets egnethed til fødesøgning for flagermus væsentligt.

Strandtudserne er ikke tilknyttet store dybe søer. Der er derfor ikke risiko for at gravningerne i de beskyttede søer i sig selv giver forringede forhold for strandtudserne. Lignende forhold gælder for andre bilag IV padder, som kunne forekomme i området. Det kunne være stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø, som vurderes at kunne være sandsynligt forekommende i området.

Hensynet til arternes forekomster udenfor de beskyttede søer vil blive varetaget af Regionen i forbindelse med gravetilladelsen.

Klagevejledning

I kan som ansøger klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet over afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven og evt. vilkår for afgørelsen³. De klageberettigede er:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører

² Ifølge habitatdirektivet

³ jf. naturbeskyttelseslovens § 78, stk. 1 og § 86.

- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen for afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven er 4 uger efter, at du har modtaget dette brev. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, f.eks. på kommunens hjemmeside, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Sådan klager du: Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen indsendes digitalt til Miljø- og Fødevareklagenævnets Klageportal hos Nævnenes Hus. Klageportalen findes [her](#). Du logger på med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr for at klage. Gebyrets størrelse kan ses [her](#). Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klagen er indgivet, når du har godkendt klagen og betalt gebyret eller bestilt en faktura i Klageportalen.

Klagenævnene skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Sorø Kommune. Vi videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen⁴.

Med venlig hilsen

Kim Hansen

Miljøtekniker

⁴ jf. naturbeskyttelseslovens § 88 og evt. planlovens § 62, stk. 1

Lovgrundlag

- Naturbeskyttelsesloven (LBK nr. 1986 af 27/10/2021)
- Planloven LBK nr. 1157 af 01/07/2020)
- Bekendtgørelse om beskyttede naturtyper, (BEK nr. 1067 af 21/08/2018)
- Habitatdirektivet (BEK nr. 2091 af 12/11/2021) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Kopi af dette brev er sendt til:

- Region Sjælland, E-mail: mhjort@regionsjaelland.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lokalt. E-mail: sydsjaelland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. E-mail: dnsoroe-sager@dn.dk
- Museum Vestsjælland. E-mail: plan@vestmuseum.dk
- Miljøstyrelsen. mst@mst.dk
- Friluftsrådet. E-mail: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet i Sydvestsjælland. E-mail: sydvest@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening. E-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalforening. E-mail: soroe@dof.dk
- Danmarks Jægerforbund, Jægerrådsformand. E-mail: lars_fog@mail.dk
- Danmarks Jægerforbund, lokalt. E-mail: seh@jaegerne.dk
- Dansk Botanisk Forening. E-mail: nbu_sj@botaniskforening.dk

Dine rettigheder

Efter databeskyttelsesforordningen har du en række rettigheder i forhold til Sorø Kommunes behandling af dine oplysninger. Du kan til enhver tid benytte dig af rettighederne, hvilket sker ved at kontakte kommunen. Læs mere om dine rettigheder her:

<http://soroe.dk/databeskyttelse>

Bilag 6

Kommunens bemærkninger

Emne	Lov	Bemærkninger og forslag til vilkår	Afdeling	Forventet sagsbeh.tid
Grundvandssænkning eller bortledning af grundvand	Vandforsyningsloven § 26	<i>Vi mangler oplysninger om den forventede påvirkning af grundvandsstanden og påvirkningen af Sandlyng Å. Skal gravning foregå om vinteren eller skal der graves hele året?</i> <i>Sandlyng Å er på de tilstødende strækninger i ukendt til dårlig økologisk tilstand (målet er god tilstand). Den acceptable påvirkning er derfor meget lille.</i> <i>Hvor kommer oplysningerne om grundvandskoterne fra?</i> <i>Beregning af sænkning i VVM-screeningen er ikke konservativ. Vi bemærker at:</i> <i>Der skal ikke korrigeres for porøsitet i beregning af gravehastigheden – dvs. gravehastighed er 32.000 m³/år, ikke 24.000 m³/år.</i> <i>De vigtige antagelser om at der graves i et uendeligt, ensartet grovkornet sandmagasin vurderes ikke at være til stede på lokaliteten. Magasinet afsnøres mod vest og øst, og mod syd viser borerne vekslende aflejringer af moræneler, silt, tørv, fint- og mellemkornet sand.</i>		

		Kun mod nord er der ud fra boringsdata grund til at antage at der er et sammenhængende mellem-grovkornet sandmagasin af væsentlig udbredelse. Begrænsninger i magasinets udbredelse betyder at den reelle sænkning bliver større end den beregnede. • Den hydrauliske ledningsevne er en meget betydende parameter, og er sat højt i beregningen, hvilket giver en lav sænkning. Den hydrauliske ledningsevne på 0,001 m/s (groft sand) er måske rimelig for aflejringerne i selve grusgraven, men næppe for hele oplandet, hvor der strømmer vand til. Hvis den hydrauliske ledningsevne i oplandet er mindre end 0,001 bliver sænkningen større. Hvis den hydrauliske ledningsevne f.eks. er 0,0001 (fint-mellemkornet sand) er sænkningen 35 cm, hvilket er en stor forskel. Hvis den er 0,00005 (fint sand eller tørv), bliver sænkningen 60 cm. • Sænkningen i magasinet omkring graven forøges over tid og skal beregnes med den fulde gravetid, ikke kun for 1 år. Der er gravet i 50 år, og der søges om yderligere 10 år. Det betyder i realiteten at sænkningen i	
--	--	---	--

		<i>kort afstand (50 m) må vurderes at være lig sænkningen i grusgraven.</i>		
Indvinding af grundvand til grusvask eller sortering	Vandforsyningsloven § 20	<i>Den nuværende tilladelse kan formentligt forlænges.</i>		
Indvindingsboringer, vandværker o.lign		<i>Ingen tæt på råstofgraven. Indgår i grundlaget for tilladelsen.</i>		
Indvinding fra vandløb o.lign.	Vandløbsloven	<i>Som ovenstående</i>		
Udledning af vaskevand	Miljøbeskyttelsesloven	<i>Som ovenstående</i>		
Beskyttet natur	Naturbeskyttelsesloven § 3		Kræver ny § 3 tilladelse	8 uger fra sagen er fuldt oplyst
Dispensation fra fortidsminde - og andre beskyttelseslinjer	Museumsloven mfl.	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for å-beskyttelseslinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for sø-beskyttelseslinjer	Naturbeskyttelsesloven § 16	<i>Som ovenstående</i>		
Dispensation for jord- og stendiger	Museumsloven	<i>Som ovenstående</i>		
Tilladelse til nedlæggelse af veje og stier		<i>Som ovenstående</i>		
Habitat	Habitatdirektivet	<i>Har kommunen kendskab til habitatområder og bilag IV arter, kan dette angives her.</i>		

Vejloven både offentlig og privat, herunder udkørsel fra råstofgraveområdet til offentlig vej	Vejloven, offentlig og privat	Vilkår for overkørsel, fejning, etablering, fjernelse, evt. skiltning samt kørselsretninger.	Ingen bemærkninger	
Lokal - og kommuneplan	Planloven	Herunder også gerne en beskrivelse, såfremt der ligger lokalplaner i umiddelbar nærhed af det ansøgte areal		
Anlægsarbejde på forurenede ejendomme	JFL § 8	Kun aktuelt såfremt der søges indvinding på et forureningskortlagt areal, eller der findes forurening under gravning.		
Geologi og grundvand		om muligt, en geologisk og hydrologisk beskrivelse af området		
Eventuelle andre				
Bygninger	Byggeloven	Kan kommunen allerede ved ansøgning bemærke, om der er forhold omkring ansøgning af byggetilladelse, som indvinder skal være opmærksom på	Opsætning af pavilloner, containere el. lign. Kræver det byggetilladelse, som skal søges via Byg og Miljø.	10-12 uger fra sagen er fuldt oplyst

Efterbehandlingsplan	Råstofloven	Kommunen kan komme med forslag til vilkår i forhold til efterbehandlingsplanens retningslinjer. Efterbehandlingsplanen har en høringsperiode i kommune på mindst 4 uger. Såfremt der er enighed om den planlagte efterbehandling samt eventuelle vilkår, kan dette også tilkendes her.		
----------------------	-------------	--	--	--

Bilag 7

Ann Sofie Krogh Hedemann

Fra: Planarbejdet/Arkæologi <plan@vestmuseum.dk>
Sendt: 1. marts 2022 12:53
Til: Samuel í Geil Bjørnshauge
Emne: SV: Udtalelse museumslovens §23 udvidelse af råstofindvindingstilladelse - Stenlille Grus, Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille (SVM.P883; MVE04163)

Forsigtig: Ekstern mail

Til Region Sjælland

Vi har overfor indvinder vurdering, at der kan være bevaret væsentlig arkæologisk information på arealet til udvidelse mod nord og 28-08-2017 udtalt til råstofmyndigheden at der ikke er bevaret væsentlig arkæologi i den eksisterende grusgrav.

Til udvidelsen mod nord har museet udarbejdet budget for arkæologisk forundersøgelse i 2021 (Museets jf. nr. MVE0413-63-1).

Indvinder har dog siden fravalgt arkæologisk forundersøgelse, men må være bekendt med vores vurdering, der citeres nedenstående i to afsnit:

"Topografi:

Arealet fremstår i dag som dyrkede marker nær Tjørntved i den sydlige del af Stenlille, og ligger umiddelbart nord for den eksisterende grusgrav. Der er ikke jf. museets elektroniske journaler foretaget arkæologiske forundersøgelser forud for anlæggelse og udvidelse af den syd for liggende grusgrav, som ses på luftfoto tilbage fra 1999. Cirka 200 meter mod vest løber Sandlyng Å, hvis forløb omgives af lavereliggende engforløb langs åen et stykke syd for arealet.

Den større forundersøgelses perspektiver:

Formålet med forundersøgelsen er at afklare, om der findes væsentlige fortidsminder på arealet, og i så fald af hvilken karakter.

Der er flere registrerede løsfund af flint fra stenalderen omkring arealet (sb. 69, sb. 33, sb. 80, sb. 42, sb. 71, sb. 12 & sb. 87). De registrerede fund består blandt andet af slebne økser, en flintdolk, mulige bopladsspor i form af samlinger af flintafslag fra bondestenalderen såvel som en guldfingerring fra yngre jernalder (sb. 12). Det er muligt, at der kan være bevaret væsentlige arkæologiske interesser på dele af arealet, hvilket kan afklares ved en arkæologisk forundersøgelse."

Venlig hilsen

Hugo Hvid Sørensen
Museumsinspektør
D +45 2946 0851

Forten 10
4300 Holbæk
T +45 2552 8383

Tilmeld dig Museum Vestsjællands
nyhedsbrev

Fra: Samuel í Geil Bjørnshauge <sambj@regionsjaelland.dk>

Sendt: 10. februar 2022 09:14

Til: Planarbejdet/Arkæologi <plan@vestmuseum.dk>

Emne: Udtalelse museumslovens §23 udvidelse af råstofindvindingstilladelse - Stenlille Grus, Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille (SVM.P883; MVE04163)

Til Museum Vestsjælland

Til rette vedkommende

Region Sjælland har modtaget vedhæftede ansøgning om udvidelse og forlængelse af eksisterende tilladelse til råstofstofindvinding, beliggende ved Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille.

Den oprindelige tilladelse kan ses på følgende link:

<https://www.regionsjaelland.dk/Miljo/raastoffer/gravetilladelse-regionen-er-myndighed/Documents/Omk%c3%b8rselsvejen%201%2c%20inkl%20VVM%2c%2022082017.pdf>

Det udvidede ansøgte område er beliggende indenfor et udlagt graveområde, jf. Råstofplan 2020.

I bilaget *Kort over ansøgt område*, gør Region Sjælland opmærksom på, at både det røde og blå område udgør ét graveområde, jvf. Råstofplanen 2020, men i henhold til ansøgningen er det blå område ikke medtaget i ansøgningen om udvidelse.

Region Sjælland anmoder Museum Vestsjælland om at fremsende bemærkninger til det ansøgte. Frist for fremsendelse af bemærkninger er 24. marts.

Vedlagt:

Ansøgning

Kort over ansøgt område

Venlig hilsen

Samuel í Geil Bjørnshauge

Konsulent

Region Sjælland
Miljø og Ressourcer
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. +45 93 56 74 27

Mobil +45 93 56 67 27

Personlig e-mail sambj@regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Bilag 8

Fra: [Jeff Jakobsen](#)
Til: [Martin Hjort](#)
Emne: PARTHØRING udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune
Dato: 24. marts 2023 09:14:25
Vedhæftede filer: [image001.png](#)

Forsigtig: Ekstern mail

Hej Martin

Syns ikke jeg kan se Evidas kommentarer pr. mail d. 6.5.2022.

Følgende tekst er sendt i forbindelse med partshøring.

I henhold til din henvendelse om råstofindvinding på ovennævnte areal kan jeg oplyse, at Evida på matriklerne nr. 8v, 8x, 2e, 1g, 5l og 1a Stenlille markjorde har en naturgas stålfordelingsledning (ø406mm, 19 bar) placeret.

Ledningens placering fremgår af vedhæftede ledningsplan.

Stålfordelingsledningen er sikret ved tinglyst servitut, hvilket bla. medfører følgende begrænsninger:

Indenfor et bælte på 2 x 5m omkring ledningens midte (servitutbæltet):

- Må arealet ikke bebygges eller beplantes med træer med dybtgående rødder eller benyttes på anden måde, der kan være til gene for ledningsanlægget, ej heller må der placeres hegnspæle og lignende i dybde over 60 cm.
- Grøftegravning, såvel uddybning af eksisterende som anlæg af nye, påfyldning eller afgravning af jord eller anlæg af nye veje må ikke finde sted uden særlig tilladelse fra Evida.
- Må ejer, bruger eller trediemand ikke grave, bore mv. med mekaniske redskaber uden særlig tilladelse fra og under tilsyn af Evida.

Evida kan acceptere råstofindvindingen under følgende betingelser:

- Inden arbejdet igangsættes skal fordelingsledningens placering påvises af Evida. Påvisning samt tilsyn udføres uden beregning og rekvireres hos Ledningsinfo på tlf. 7021 3046.
- Der må ikke foretages gravearbejde i ledningens servitutbælte uden forudgående aftale med Evida.
- Der må ikke ske opfyldning eller oplagring af jord eller andet materiale over fordelingsledningen.
- Evt. køreveje over fordelingsledningen skal udføres med fast belægning og efter aftale med Evida.
- Der henstilles til, at der ikke må bortgraves terræn nærmere end 20 meter fra fordelingsledningen. Udgravningen langs med fordelingsledningen skal have et anlæg på højst 30 grader (1:2). Årsagen til at fastholde en gravefri zone på 20m er af hensyn til sikkerheden omkring gasledningen. Et gravearbejde langs gasledningen i stor dybde kan medføre, at skråningsanlægget bliver ustabil og øger risikoen for at gasledningen blottlægges og røret udsættes for spændinger, som i yderste konsekvens kan medføre en overrivning. Det kan få store samfundsmæssige konsekvenser, hvis der sker en skade på gasledningen, herunder tab af menneskeliv.

Det påpeges, at graveaktøren til stadighed er ansvarlig for gasledningens sikkerhed og dermed er han ansvarlig for:

- Sikring mod erosion og dermed fare for udskridning.
- At udgravning øjeblikkeligt indstilles, hvis erosion eller begyndende udskridning konstateres.

Evida underrettes i givet fald omgående.

Med venlig hilsen

Jeff Jakobsen | Seniordriftssupporter

T: +4562259426 | M: +4525194704 | jefja@evida.dk

Merløsevej 1B, 4296 Nyrup

Evida Service A/S | CVR 40318941 | www.evida.dk

Vognmagervej 14, 8800 Viborg

Fra: [Anette Marie Johansen](#)
Til: [Martin Hjort](#)
Cc: ["Christian Kalle Pedersen"](#); [Louise Stenander](#); [Johan Schever Ploug](#)
Emne: SV: PARTHØRING udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune
Dato: 29. marts 2023 12:18:05

Forsigtig: Ekstern mail

Hej Martin

Tak for udkastet til råstoftilladelsen.

Vi, Stenlille Grusgrave og DJ Miljø & Geoteknik P/S, har nu læst tilladelsen igennem.

Vilkårene fra nedsivningstilladelsen bør indgå i nærværende tilladelse.

Udover det har vi ikke nogen bemærkninger til tilladelsen og vilkårene heri.

Venlig hilsen

Anette Marie Johansen
Miljørådgiver
Cand. Scient. Geografi og miljøbiologi

DJ MILJØ & GEOTEKNIK P/S
Energivej 3
4180 Sorø

Telefon 25 94 06 66
Mobil 20 15 75 08

CVR-nr. 33 77 94 02
Mail amj@dj-mg.dk
Web www.dj-mg.dk

Fra: Martin Hjort [mailto:mhjort@regionsjaelland.dk]

Sendt: 23. marts 2023 11:30

Til: sv@stenlillevand.dk; mail@soroeforsyning.dk; ledningsservice@cerius.dk; tdckabel@tdc.dk; ledningsinfosyd@evida.dk; ledningsoplysninger@fibia.dk; kf@telia.dk; ledningsoplysninger@globalconnect.dk; Anette Marie Johansen <amj@dj-mg.dk>

Emne: PARTHØRING udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune

Til rette vedkommende

Hermed **partshøring** af vedhæftet udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille, beliggende Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille inklusive bilag.

Eventuelle bemærkninger skal være Region Sjælland i hænde **senest den 05. april 2023.**

Bemærkninger kan sendes til nærværende e-mailadresse.

Venlig hilsen

Martin Hjort

Konsulent

Region Sjælland

Regional Udvikling

Alleen 15

4180 Sorø

Tlf. Regionen +45 70 15 50 00

Direkte/mobil +45 93 56 76 15

Personlig e-post mhjort@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Region Sjælland anvender de personoplysninger, du giver os i forbindelse med din henvendelse.

Du kan læse mere om formålet med anvendelsen samt dine rettigheder på vores hjemmeside

[Region Sjælland](#)

Fra: [Projektcenter anlæg Sjælland](#)
Til: [Martin Hjort](#)
Emne: SV: [EXT] PARTHØRING udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune [DocID:464744692]
Dato: 30. marts 2023 10:54:26

Forsigtig: Ekstern mail

Til Region Sjælland

Vi har ikke nogen indvendinger under den forudsætning at vi i forbindelse med den ændrede anvendelse kan videre fakturere regningen for eventuel kabelflytning af vores kobber til grusgraven, eller af vores fiber der løber syd for området.

Stenlille Grusgrav ApS

CVR: 39666367

Ranunkelvej 15, 4300 Holbæk

Christian Kalle

Telefon: 28686330

Mail: ckp@stenlillegrusgrav.dk

Med venlig hilsen/Best Regards

Niels Müller

Projektkoordinator | Fiber & Copper Maintenance (OOTM)

Infrastructure & Support

TDC NET | Teglnholmsgade 1 | DK-0900 København C

Fra: "Martin Hjort" <mhjort@regionsjaelland.dk>

Sendt: 23. marts 2023 11:30

Til: sv@stenlillevand.dk; mail@soroeforsyning.dk; ledningsservice@cerius.dk; tdckabel@tdc.dk; ledningsinfosyd@evinda.dk; ledningsoplysninger@fibia.dk; kf@telia.dk; ledningsoplysninger@globalconnect.dk; "Anette Marie Johansen" <amj@dj-mg.dk>

Emne: [EXT] PARTHØRING udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille i Sorø Kommune [DocID:464744692]

EXTERNAL

Til rette vedkommende

Hermed **partshøring** af vedhæftet udkast til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af råstoffer på matr.nr. 1b, 3f og 3i, Tjørntved By, Stenlille, beliggende Omkørselsvejen 1, 4295 Stenlille inklusive bilag.

Eventuelle bemærkninger skal være Region Sjælland i hænde **senest den 05. april 2023.**

Bemærkninger kan sendes til nærværende e-mailadresse.

Venlig hilsen

Martin Hjort

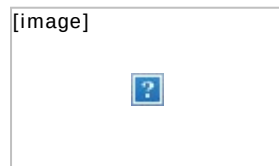
Konsulent

Region Sjælland
Regional Udvikling
Alleen 15
4180 Sorø

Tlf. Regionen +45 70 15 50 00
Direkte/mobil +45 93 56 76 15

Personlig e-post mhjort@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

[Læs om Region Sjællands håndtering af personoplysninger](#)

Region Sjælland anvender de personoplysninger, du giver os i forbindelse med din henvendelse.

Du kan læse mere om formålet med anvendelsen samt dine rettigheder på vores hjemmeside

[Region Sjælland](#)